

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРАЛ

2026 ОНЫ НАМРЫН ЭЭЛЖИТ ЧУУЛГАН

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТАМГЫН ГАЗАР

2026 ОНЫ 10 ДУГААР САРЫН 14-НИЙ ӨДӨР, ЛХАГВА ГАРАГ

ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛ

ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТЫН
БАЙНГЫН ХОРОО

ХУРАЛДААН ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ ГАЗАР

*Та хуралдааны тэмдэглэлийн цахим хувьтай дээрх
QR кодыг уншуулан танилцах боломжтой.*

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
2026 ОНЫ НАМРЫН ЭЭЛЖИТ ЧУУЛГАНЫ
ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТЫН БАЙНГЫН ХОРООНЫ
ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛИЙН
АГУУЛГА

2026 оны 10 дугаар сарын 14-ний өдөр, Лхагва гараг

	Хуралдааны тэмдэглэлийн агуулга	1
	Хуралдааны товч тэмдэглэл:	2 – 43
	Хуралдааны дэлгэрэнгүй тэмдэглэл:	44 – 92
1.	Улсын Их Хурлын 2026 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын жагсаалтад ороогүй хууль, тогтоолын төслүүдийг чуулганаар хэлэлцүүлэх эсэх асуудал	45 – 46
2.	Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд /Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, Д.Энхтүвшин, Х.Тэмүүжин, Х.Баасанжаргал нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн, нэгтгэсэн төсөл, анхны хэлэлцүүлэг, үргэлжилнэ /	46 – 51
3.	Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, Д.Энхтүвшин, Х.Тэмүүжин, Д.Цогтбаатар, Х.Баасанжаргал нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн, нэгтгэсэн төсөл, анхны хэлэлцүүлэг /	51 – 81
4.	Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд /Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, Х.Тэмүүжин нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн, нэгтгэсэн төсөл, анхны хэлэлцүүлэг /	81 – 92

**Монгол Улсын Их Хурлын 2026 оны намрын ээлжит чуулганы
Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны 10 дугаар сарын 14-ний өдөр
/Лхагва гараг/-ийн хуралдааны товч тэмдэглэл**

Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны дарга Б.Жавхлан ирц, хэлэлцэх асуудлын дарааллыг танилцуулж, хуралдааныг даргалав.

Хуралдаанд ирвэл зохих 32 гишүүнээс 17 гишүүн хүрэлцэн ирж, 53.1 хувийн ирцтэйгээр хуралдаан 14 цаг 32 минутад Төрийн ордны “Жанжин Д.Сүхбаатар” танхимд эхлэв.

Томилолттой: Т.Доржханд;

Чөлөөтэй: Б.Хэрлэн;

Эмнэлгийн чөлөөтэй: Ж.Бат-Эрдэнэ, Л.Мөнхбаатар;

Тасалсан: Д.Амарбаясгалан, Б.Батбаатар, Э.Болормаа, Л.Гантөмөр, Б.Найдалаа, Л.Оюун-Эрдэнэ, Н.Учрал, О.Цогтгэрэл.

Нэг.Улсын Их Хурлын 2026 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын жагсаалтад ороогүй хууль, тогтоолын төслүүдийг чуулганаар хэлэлцүүлэх эсэх асуудал

Хуралдаанд Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Тэргүүн дэд дарга Ж.Бямбадулам, Байнгын хорооны асуудал эрхлэх газрын дарга Б.Хатантуул, мөн газрын Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны ажлын албаны ахлах зөвлөх Ц.Баянмөнх, зөвлөх Г.Алтанцэцэг, Б.Баярсайхан, референт Т.Нарантунгалаг, О.Мөнгөнчавхдас нар байлцав.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.7-д заасны дагуу Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн хуулийн төсөл бүрээр санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 1.Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Мөнхсоёл нарын 27 гишүүнээс 2026 оны 10 сарын 06-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Усны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.7 дахь хэсэгт заасны дагуу чуулганаар хэлэлцүүлэхийг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 9

Татгалзсан: 8

Бүгд: 17

52.9 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

2.Монгол Улсын Засгийн газар 2026 оны 10 сарын 07-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүдийг Монгол Улсын Их Хурлын

чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.7 дахь хэсэгт заасны дагуу чуулганаар хэлэлцүүлэхийг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 6
Татгалзсан: 11
Бүгд: 17
35.3 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

3.Монгол Улсын Засгийн газар 2026 оны 10 сарын 07-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Нөхцөлт зээлийн ерөнхий хэлэлцээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн хавсралт соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.7 дахь хэсэгт заасны дагуу чуулганаар хэлэлцүүлэхийг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 8
Татгалзсан: 9
Бүгд: 17
47.1 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

Уг асуудлыг 14 цаг 47 минутад хэлэлцэж дуусав.

Хоёр.Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд /Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, Д.Энхтүвшин, Х.Тэмүүжин, Х.Баасанжаргал нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн, нэгтгэсэн төсөл, анхны хэлэлцүүлэг, үргэлжилнэ/

Хуралдаанд Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Тэргүүн дэд дарга Ж.Бямбадулам, Байнгын хорооны асуудал эрхлэх газрын дарга Б.Хатантуул, мөн газрын Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны ажлын албаны ахлах зөвлөх Ц.Баянмөнх, зөвлөх Г.Алтанцэцэг, Б.Баярсайхан, референт Т.Нарантунгалаг, О.Мөнгөнчавхдас нар байлцав.

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг үргэлжлүүлэн хэлэлцэв.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийн 4 болон 7 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгийн гишүүдээс гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллоор санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн 42.5 дахь хэсэгтэй холбогдуулан Монгол Улсын Их Хурлын 2020

оны 42 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтад өөрчлөлт оруулах тогтоолын төсөл боловсруулах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14

Татгалзсан: 5

Бүгд: 19

73.7 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

2.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “15” гэснийг “10” гэж” гэснийг “9 дүгээр сарын 15-ны” гэснийг “10 дугаар сарын 01-ний” гэж” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 8

Татгалзсан: 11

Бүгд: 19

42.1 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

3.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 7 дугаар зүйлийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 6

Бүгд: 19

68.4 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

Нэг.ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 2 дугаар зүйлийн “40 дүгээр зүйлийн 40.1.2 дахь заалтын “хууль тогтоомжийн хэрэгцээ, шаардлагыг” гэсний өмнө “энэ хуулийн 13, 14, 17, 18, 51 дүгээр зүйлд заасан шаардлагыг хангасан” гэж,” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Ч.Ундрам тайлбар хийв.

Зөвшөөрсөн: 10

Татгалзсан: 9

Бүгд: 19

52.6 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 2.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

2/41 дүгээр зүйлийн 41.7 дахь хэсэг:

“41.7.Улсын Их Хурлын Тамгын газар энэ хуулийн 41.3-т заасны дагуу хянаж, хууль тогтоомжийн төсөл энэ хуулийн 41.3-т заасныг хангаагүй талаарх хууль зүйн дүгнэлт гаргасан бол Улсын Их Хурлын даргад танилцуулж, хууль тогтоомжийн төслийг энэ хуульд заасан шаардлага хангуулахаар хууль санаачлагчид буцаана.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11

Татгалзсан: 8

Бүгд: 19

57.9 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Төслийн 3 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 5 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 5 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 3.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 5 дугаар зүйлийн “21 дүгээр зүйлийн 21.12 дахь хэсэг,” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн С.Зулпхар тайлбар хэлэв.

Зөвшөөрсөн: 11
Татгалзсан: 8
Бүгд: 19

57.9 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

4.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 5 дугаар зүйлийн “41 дүгээр зүйлийн” гэсний дараа “41.3.1 дэх заалт” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Төслийн 5 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 6 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 6 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн “Тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

**Хоёр. “ТОГТООЛЫН ХАВСРАЛТАД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ”
УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛЫН ТӨСӨЛ**

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 3 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслийг зүйл бүрээр нь хэлэлцэж дууслаа.

Байнгын хорооноос гарах санал, дүгнэлтийг Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жавхлан Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанд танилцуулахаар тогтов.

Уг асуудлыг 15 цаг 06 минутад хэлэлцэж дуусав.

Гурав.Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, Д.Энхтүвшин, Х.Тэмүүжин, Д.Цогтбаатар, Х.Баасанжаргал нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн, нэгтгэсэн төсөл, анхны хэлэлцүүлэг/

Хуралдаанд Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Тэргүүн дэд дарга Ж.Бямбадулам, Байнгын хорооны асуудал эрхлэх газрын дарга Б.Хатантуул, мөн газрын Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны ажлын албаны ахлах зөвлөх Ц.Баянмөнх, зөвлөх Г.Алтанцэцэг, Б.Баярсайхан, референт Т.Нарантунгалаг, О.Мөнгөнчавхдас нар байлцав.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн нэгтгэсэн төслүүдийн талаарх танилцуулгыг ажлын хэсгийн ахлагч, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жавхлан танилцуулав.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 1.Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жавхлан, Ц.Баатархүү, Б.Батбаатар, Х.Баасанжаргал, Ж.Ганбаатар, Д.Ганмаа, Ц.Даваасүрэн, Б.Жаргалан, С.Зулпхар, Н.Наранбаатар, Э.Одбаяр, А.Ундраа, Ч.Ундрэм, Г.Уянгахишиг, Ө.Шижир, Л.Энх-Амгалан /цаашид “Ажлын хэсэг” гэх/ нарын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалт буюу 6 дугаар зүйлийн 6.12 дахь хэсгийн “энэ хуулийн 6.6-д заасан тов, дараалалд тусгана” гэснийг “энэ хуулийн 5.7-д заасан журмаар шийдвэрлэнэ” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11

Татгалзсан: 9

Бүгд: 20

55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

2.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 3 дахь заалт буюу 9 дүгээр зүйлийн 9.7 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“9.7.Гишүүн хүсэлт гаргасан бол нэгдсэн болон Байнгын, дэд, хянан шалгах түр хорооны хуралдаанд энэ хуулийн 9.5.1, 9.6-д заасан асуулт, хариултыг тус тусад нь хугацаагаар хязгаарлахгүйгээр 8 хүртэлх минутын хугацаанд багтаан асуулт асууж, хариулт авч, нэмэлт тодруулга авах дарааллыг гишүүн өөрөө тогтоон харилцан мэтгэлцэж тайлбар авч болох бөгөөд тухайн хугацаа дууссан бол нэмэлт асуулт асууж, хариулт авахгүй. Асуулт асуух, түүнд хариулт өгөх нэг удаагийн үргэлжлэх хугацаа 4 минутаас илүүгүй байна.”

Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмж, 1 дүгээр зүйлийн 3 дахь заалт буюу 9 дүгээр зүйлийн 9.7 дахь хэсгийг хасах:

“9 дүгээр зүйлийн 9.5, 9.6 дахь хэсэг:

9.5.Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол гишүүн нэгдсэн хуралдаан болон Байнгын, дэд, хянан шалгах түр хорооны хуралдаанд асуулт асуухдаа дараах журмыг баримтална:

9.5.1.гишүүн тухайн асуудлаар 10 хүртэлх минутын хугацаанд асуулт асууж, хариулт авч, нэмэлт тодруулга хийх замаар харилцан мэтгэлцэж тайлбар авах;

9.5.2. гишүүнд олгогдсон хугацаанд асуулт асуух, хариулт авах, нэмэлт тодруулга хийх дарааллыг гишүүн өөрөө тодорхойлох бөгөөд асуулт болон хариултын хугацааг тус тусад нь хугацаагаар хязгаарлахгүй.

9.5.3. хуралдаан даргалагч зөвшөөрөл өгөөгүй байхад асуулт асуухгүй байх.

9.6. Гишүүн хуралдаанд байр сууриа илэрхийлж үг хэлэх /цаашид “үг хэлэх” гэх/ хугацаа 4 минутаас илүүгүй байна.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Ч.Лодойсамбуу үг хэлэв.

Зөвшөөрсөн: 11

Татгалзсан: 9

Бүгд: 20

55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

3. Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалтын 15.11 дэх хэсгийг бүхэлд нь, мөн заалтын 15.12, 15.13, 15.14, 15.15 дахь хэсгийн “15.11” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 9

Татгалзсан: 11

Бүгд: 20

45.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

4. Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.15 дахь хэсгийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11

Татгалзсан: 9

Бүгд: 20

55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

5. Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалтын 15.16 дахь хэсгийн “хоёр” гэснийг “гурав” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 8

Татгалзсан: 12

Бүгд: 20

40.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

6.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.16 дахь хэсгийн “тухайн хорооны хуралдаанд, Улсын Их Хурлын даргын захирамжаар байгуулсан бол нэгдсэн хуралдаанд танилцуулснаар хасагдсанд тооцно” гэснийг “тухайн хорооны хуралдаанд танилцуулснаар хасагдсанд тооцох ба Улсын Их Хурлын даргын захирамжаар байгуулсан бол уг захирамжид өөрчлөлт оруулж бүрэлдэхүүнээс хасна” гэж, 15.18 дахь хэсгийн “Энэ хуулийн 15.16, 15.17-д заасан үндэслэлээр гишүүнийг ажлын хэсгийн болон” гэснийг “Энэ хуулийн 15.17-д заасан үндэслэлээр гишүүнийг” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11

Татгалзсан: 9

Бүгд: 20

55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

7.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.19 дэх хэсгийн “тухайн долоо хоногийн” гэснийг хасаж, мөн хэсгийн “дараа долоо хоногийн ажлын эхний өдөрт багтаан” гэснийг “сар бүр, шаардлагатай бол тухай бүр” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 10

Татгалзсан: 10

Бүгд: 20

50.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

8.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 14 дэх заалт буюу 41.5.3 дахь заалт, 4 дүгээр зүйлээс “41.5 дахь хэсгийн “томьёолол тус бүрээр” гэснийг “томьёоллоор” гэж, мөн зүйлийн 41.5.1 дэх заалтын,” гэснийг, “41.5.2 дахь заалтын “санал тус бүрээр Байнгын хорооны саналаар” гэснийг “саналын томьёолол бүрээр Байнгын хороо дэмжсэн, дэмжээгүйг танилцуулж, уг зарчмын зөрүүтэй саналыг “дэмжинэ” гэсэн томьёоллоор” гэж,” гэснийг тус тус хасаж, 1 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 41.5 дахь хэсэг нэмэх:

“41.5.Асуулт, хариулт дууссаны дараа Байнгын хорооноос санал хураалгахаар бэлтгэсэн зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллоор дараах журмаар санал хураалт явуулна:

41.5.1.Байнгын хорооны санал, дүгнэлттэй холбогдуулан дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай тус бүр 3 хүртэл гишүүн үг хэлсэний дараа санал хураалтыг явуулж эхлэх;

41.5.2.шаардлагатай тохиолдолд санал хураалтын үед хуулийн төслийн талаар Байнгын хороо, нам, эвслийн бүлэг, гишүүдээс гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналаа тайлбарлах, зарчмын зөрүүтэй саналтай холбогдуулан хууль

санаачлагч, энэ хуулийн 37 дугаар зүйлд заасан ажлын хэсэг тайлбар хийх, энэ хуулийн 39.19, 39.22-т зааснаар уг санал дээр цөөнх болсон гишүүн үг хэлэх;

41.5.3.хуралдаан даргалагч Байнгын хорооны хуралдаанаар олонхын дэмжлэг авсан зарчмын зөрүүтэй саналын томьёолол бүрээр санал хураалт явуулж, хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхын саналаар шийдвэрлэх;

41.5.4.энэ хуулийн 39.22-т заасны дагуу Байнгын хорооны санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналын томьёолол бүрийг танилцуулж, уг зарчмын зөрүүтэй саналаар санал хураалт явуулж, хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхын саналаар шийдвэрлэх;

41.5.5.хуралдаан даргалагч Байнгын хорооны дарга, ажлын хэсгийн ахлагчийн саналаар тухайн зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллоор санал хураалт явуулахгүйгээр уг асуудлыг гүйцээн боловсруулж, хуулийн төслийн холбогдох зүйл, хэсэг, заалттай уялдуулахаар Байнгын хороонд шилжүүлэх.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11

Татгалзсан: 9

Бүгд: 20

55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

9.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 18 дахь заалт буюу 74 дүгээр зүйлийн 74.7 дахь хэсгийн “74.4.2-т заасны дагуу” гэснийг “74.4.2, 74.4.3-т заасан хэлэлцүүлэгт” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11

Татгалзсан: 9

Бүгд: 20

55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

10.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 21 дэх заалт буюу 82 дугаар зүйлийн 82.3 дахь хэсгийн “Байнгын хорооноос оруулсан саналын томьёоллоор” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 10

Татгалзсан: 10

Бүгд: 20

50.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

Улсын Их Хурлын гишүүн О.Алтангэрэлийн “дэмжсэн” санал техникийн саатлын улмаас “эсрэг” гарсан тул дээрх санал хураалтыг хүчингүй болгож, дахин санал хураалт явуулах горимын санал гаргав.

Б.Жавхлан: Улсын Их Хурлын гишүүн О.Алтангэрэлийн гаргасан горимын саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11
Татгалзсан: 9
Бүгд: 20
55.0 хувийн саналаар горимын санал дэмжигдлээ.

Б.Жавхлан: Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 21 дэх заалт буюу 82 дугаар зүйлийн 82.3 дахь хэсгийн “Байнгын хорооноос оруулсан саналын томъёоллоор” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалтыг дахин явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11
Татгалзсан: 9
Бүгд: 20
55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

11.Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлийн 134.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“134.2.Нэгдсэн болон Байнгын хорооны хуралдаанаар хууль, тогтоолын төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжих эсэх санал хураалт, хуулийн төслийг эцэслэн батлах, тогтоолын төслийг батлах санал хураалт явуулсан бол тухайн хуралдааны товч мэдээллийг Улсын Их Хурлын албан ёсны цахим хуудсанд тухайн өдөр байршуулна.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11
Татгалзсан: 9
Бүгд: 20
55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

12.Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 134.3 дахь заалт нэмэх:

“134.3.Энэ хуулийн 134.2-т заасан мэдээлэлд энэ хуульд заасан албан тушаалтныг сонгох, томилох, чөлөөлөх болон цэцийн дүгнэлтийг хүлээн зөвшөөрөх, эс зөвшөөрөх, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн хоригийг хүлээн авах

эсэх асуудлаар явуулсан санал хураалт хамаарна.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11

Татгалзсан: 9

Бүгд: 20

55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

13.Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлийн 134.3.4 дэх заалтын “санал өгсөн гишүүн бүрийн дэмжсэн, дэмжээгүй саналын тоо” гэснийг “дэмжсэн, дэмжээгүй санал өгсөн гишүүдийн нэр” гэж өөрчилж, 134.3.5 дахь заалтын “техник, хэрэгслээс” гэсний өмнө “энэ хуулийн 10.12-т заасан шалтгаанаар санал хураалтад оролцоогүй,” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

14.Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлийн 134.4 дэх хэсгийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

15.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргалын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлийн 134.2 дахь хэсгийн “хэлэлцэх эсэх” гэсний дараа “, анхны” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 1

Татгалзсан: 19

Бүгд: 20

5.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

16.Улсын Их Хурлын гишүүн П.Наранбаярын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 7 дахь заалт буюу 34¹ дүгээр зүйлийн гарчгийн, 34¹.1, 34¹.3, 34¹.4, 34¹.5, 34¹.6, 34¹.8 дахь хэсгийн “хууль зүйн дүгнэлт” гэснийг “хууль зүйн зөвлөмж” гэж, 3 дугаар зүйлийн 12 дахь заалт буюу 35 дугаар зүйлийн 35.4 дэх хэсгийн “хууль зүйн дүгнэлт гаргах бөгөөд дүгнэлтийг” гэснийг “хууль зүйн зөвлөмж гаргах бөгөөд зөвлөмжийг” гэж, 4 дүгээр зүйлийн “дүгнэлт болон төсвийн

нөлөөллийн” гэснийг “зөвлөмж болон төсвийн нөлөөллийн” гэж тус тус, “дүгнэлт гаргуулсан” гэснийг “зөвлөмж гаргуулсан” гэж, “дүгнэлт гаргуулах” гэснийг “зөвлөмж гаргуулах” гэж, “дүгнэлтийг” гэснийг “зөвлөмжийг” гэж тус тус өөрчилж, 1 дүгээр зүйлийн 34^{1.6}, 34^{1.8} дахь хэсгийг бүхэлд нь, 4 дүгээр зүйлийн “мөн зүйлийн “39.33.2 дахь заалтын “зөвлөмж” гэснийг “дүгнэлт” гэж,” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 3
Татгалзсан: 17
Бүгд: 20
15.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

17.Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабалын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 7 дахь заалт буюу 34¹ дүгээр зүйлийн 34^{1.4} дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“34^{1.4}.Тухайн төсөл болон төсөлтэй холбогдуулан гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналд зардлын тооцоо, улсын төсөвт үзүүлэх нөлөөллийн асуудлаар дүн шинжилгээ хийх бол Засгийн газрын саналыг авч, хууль зүйн дүгнэлт гаргахад мэргэжлийн хараат бус шинжээчийг татан оролцуулж болно.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 2
Татгалзсан: 18
Бүгд: 20
10.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: **18.**Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргалын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлийн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсгийн “хүчинтэйд тооцно.” гэсний дараа “Тухайн өдрийн хуралдаан эхлэхэд бүрдсэн ирц санал хураалт явуулахаас бусад тохиолдолд хүчинтэй хэвээр тооцогдоно.” гэж нэмэхээр тусгасныг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 9
Татгалзсан: 11
Бүгд: 20
45.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

Улсын Их Хурлын гишүүн Э.Одбаярын “дэмжсэн” санал техникийн саатлын улмаас “эсрэг” гарсан тул дээрх санал хураалтыг хүчингүй болгож, дахин санал хураалт явуулах горимын санал гаргав.

Б.Жавхлан: Улсын Их Хурлын гишүүн Э.Одбаярын гаргасан горимын саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11
Татгалзсан: 9
Бүгд: 20
55.0 хувийн саналаар горимын санал дэмжигдлээ.

Б.Жавхлан: Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлийн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсгийн “хүчинтэйд тооцно.” гэсний дараа “Тухайн өдрийн хуралдаан эхлэхэд бүрдсэн ирц санал хураалт явуулахаас бусад тохиолдолд хүчинтэй хэвээр тооцогдоно.” гэж нэмэхээр тусгасныг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалтыг дахин явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12
Татгалзсан: 8
Бүгд: 20
60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

19.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлийн “37 дугаар зүйлийн 37.5 дахь хэсгийн “хууль санаачлагч” гэсний дараа “болон тухайн төслийг хамтран санаачилсны дараа нэрээ татаж авсан гишүүн” гэж” гэснийг хасаж, 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмэх:

“37 дугаар зүйлийн 37.5 дахь хэсэг:

“37.5.Энэ хуулийн 37.1, 37.2, 37.3-т заасан ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд хууль санаачлагч гишүүнийг, гишүүд хамтран санаачилсан бол төлөөлөх нэг гишүүнийг оролцуулж болно. Хууль санаачлагчийг ажлын хэсгийн ахлагчаар томилохгүй.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12
Татгалзсан: 8
Бүгд: 20
60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

20.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлийн “хороо болон Өргөдлийн байнгын” гэж” гэсний дараа “95.4 дэх хэсгийн “хэлэлцэж эхэлнэ.” гэсний дараа “Холбогдох Байнгын хороо болон Өргөдлийн байнгын

хороо хамтарсан хуралдаанаар энэ хуулийн 95.5-д заасан санал, дүгнэлтийг гаргана.” гэж” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

21.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлд “39 дүгээр зүйлийн 39.22 дахь хэсгийн “санал хураалгана.” гэсний дараа “Энэ хуулийн 39.20-д зааснаас бусад тохиолдолд Байнгын хорооны санал хураалтаар санал нь дэмжигдээгүй цөөнх болсон гишүүн Байнгын хорооны санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлж, нэгдсэн хуралдаанд үг хэлж саналаа тайлбарлан санал хураалгаж болно.” гэж,” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12

Татгалзсан: 8

Бүгд: 20

60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: **22.**Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 3 дугаар зүйлийн 3 дахь заалт буюу 9 дүгээр зүйлийн 9.11 дэх хэсгийн “гүтгэх” гэсний дараа “доромжилсон үг хэллэг хэрэглэх,” гэж, мөн зүйлийн 7 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.4.1 дэх хэсгийн “гүтгэсэн шинжтэй” гэсний дараа “, доромжилсон үг хэлсэн” гэж тус тус нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Ч.Лодойсамбуугийн тавьсан асуултад Улсын Их Хурлын гишүүн С.Зулпхар хариулж, тайлбар хийв.

Зөвшөөрсөн: 4

Татгалзсан: 16

Бүгд: 20

20.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

23.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.9 дэх хэсгийн “нууц санал хураалтыг” гэсний дараах “цахимаар, эсхүл” гэснийг, мөн зүйлийн 10.16 дахь хэсгийг бүхэлд нь

хасаж, 10.17 дахь хэсгийн “Нууц санал хураалтыг санал хураах хуудсаар явуулах бол” гэснийг “Нууц санал хураалт явуулахдаа” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 1
Татгалзсан: 19
Бүгд: 20
5.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

24.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.9, 10.10, 10.11 дэх хэсгийн “цахимаар” гэснийг “цахим төхөөрөмж ашиглан” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12
Татгалзсан: 8
Бүгд: 20
60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

25.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.12 дахь хэсгийг доор дурдсанаар 10.12, 10.13, 10.14 дэх хэсэг болгон өөрчлөн найруулж, 3 дугаар зүйлийн 5 дахь заалт, 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалтыг хасах:

“10.12.Гишүүн хэлэлцэх асуудал нь өөрийн болон гэр бүлийн гишүүдийн ашгийн төлөөх үйл ажиллагаанд төрөөс санхүүгийн дэмжлэг авах, татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт эдлэхээр бол энэ тухай хуралдааны өмнө хуралдаан даргалагчид бичгээр болон цахим хэлбэрээр урьдчилан мэдэгдэж санал хураалтад оролцохгүй.

10.13.Энэ хуулийн 10.12-т заасан нөхцөл байдал хуралдааны явцад тогтоогдвол гишүүн энэ тухай хуралдаан даргалагчид мэдэгдэж санал хураалтад оролцохгүй.

10.14.Энэ хуулийн 10.12, 10.13-т зааснаар гишүүн санал хураалтад оролцохгүй тохиолдолд хуралдаан даргалагч хуралдааны тэмдэглэлд тусгуулж, тухайн гишүүнийг ашиг сонирхлын зөрчил үүсэх санал хураалтыг дуустал санал хураалтын бүртгэлээс хасна.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20
65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

26.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “10 дугаар зүйлийн 10.13 дахь хэсгийн “10.11” гэснийг “10.12” гэж,” гэснийг, мөн зүйлийн “10 дугаар зүйлийн 10.11, 10.12, 10.13 дахь хэсгийн дугаарыг “10.12, 10.13, 10.14” гэж,” гэснийг, 2 дугаар зүйлийн “135.3.3 дахь заалтын “саналын тоо” гэсний дараа “, энэ хуулийн 10.10, 10.11-д заасны дагуу санал хураалтад оролцоогүй гишүүний тоо” гэж” гэснийг тус тус хасаж, төслийн 4 дүгээр зүйлийн “энэ хуулийн 10.10, 10.11-д” гэснийг “энэ хуулийн 10.12, 10.13-т” гэж, мөн зүйлийн “саналыг түүний нэрээр” гэснийг “саналыг түүний нэрээр, энэ хуулийн 10.12, 10.13-т заасны дагуу санал хураалтад оролцоогүй гишүүний тоо” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14

Татгалзсан: 6

Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

27.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.1, 10.2, 10.3 дахь хэсгийг 10.1, 10.2 дахь хэсэг болгон доор дурдсанаар өөрчлөн найруулж, 10.4 дэх хэсгийн “гишүүдийн олонх” гэснийг “энэ хуулийн 10.1-д заасан тооны гишүүд” гэж өөрчилж, дугаарлалтыг өөрчлөх:

“10.1.Санал хураалт явуулахын өмнө санал хураалтын бүртгэл явуулж танхимд биечлэн ирээгүй гишүүнийг санал хураалтын бүртгэлээс хасна. Дараах тохиолдолд санал хураалт явуулах нөхцөлийг хангасан гэж үзнэ:

10.1.1.Үндсэн хуульд нийт гишүүний олонх ба түүнээс дээш гишүүний саналаар шийдвэрлэхээр заасан бол тухайн санал хураалтад оролцоход шаардлагатай тооны гишүүд биечлэн оролцсон;

10.1.2.энэ хуулийн 10.1.1-д зааснаас бусад тохиолдолд хуралдаанд гишүүдийн олонх биечлэн оролцсон.

10.2.Энэ хуулийн 10.1.1-д заасан тохиолдолд нийт гишүүнээс, бусад тохиолдолд санал хураалтын бүртгэлд бүртгэгдсэн гишүүдээс санал хураалтын дүнг тооцно.” гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 9

Татгалзсан: 11

Бүгд: 20

45.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Тувааны “дэмжсэн” санал техникийн саатлын улмаас “эсрэг” гарсан тул дээрх санал хураалтыг хүчингүй болгож, дахин санал хураалт явуулах горимын санал гаргав.

Б.Жавхлан: Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Тувааны гаргасан горимын саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14
Татгалзсан: 6
Бүгд: 20
70.0 хувийн саналаар горимын санал дэмжигдлээ.

Б.Жавхлан: Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.1, 10.2, 10.3 дахь хэсгийг 10.1, 10.2 дахь хэсэг болгон доор дурдсанаар өөрчлөн найруулж, 10.4 дэх хэсгийн “гишүүдийн олонх” гэснийг “энэ хуулийн 10.1-д заасан тооны гишүүд” гэж өөрчилж, дугаарлалтыг өөрчлөх:

“10.1.Санал хураалт явуулахын өмнө санал хураалтын бүртгэл явуулж танхимд биечлэн ирээгүй гишүүнийг санал хураалтын бүртгэлээс хасна. Дараах тохиолдолд санал хураалт явуулах нөхцөлийг хангасан гэж үзнэ:

10.1.1.Үндсэн хуульд нийт гишүүний олонх ба түүнээс дээш гишүүний саналаар шийдвэрлэхээр заасан бол тухайн санал хураалтад оролцоход шаардлагатай тооны гишүүд биечлэн оролцсон;

10.1.2.энэ хуулийн 10.1.1-д зааснаас бусад тохиолдолд хуралдаанд гишүүдийн олонх биечлэн оролцсон.

10.2.Энэ хуулийн 10.1.1-д заасан тохиолдолд нийт гишүүнээс, бусад тохиолдолд санал хураалтын бүртгэлд бүртгэгдсэн гишүүдээс санал хураалтын дүнг тооцно.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалтыг дахин явуулъя.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин, Ц.Даваасүрэн нар үг хэлэв.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20
65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

28.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.5 дахь хэсгийн “эхэлснээс хойш” гэсний дараа “санал хураалтын бүртгэлд бүртгэгдсэн гишүүн” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14
Татгалзсан: 6
Бүгд: 20
70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

29. Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Уянгахишигийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.13 дахь хэсгийн “тухай бүрд” гэсний дараа “нэг цаг ба түүнээс дээш хугацааны өмнө” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 1
Татгалзсан: 19
Бүгд: 20
5.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

30. Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10.14 дэх хэсгийн “санал хураалтын хонх дуугаргана.” гэснийг “санал хураалтын хонх дуугаргах, эсхүл түүнтэй адилтгах дэвшилтэт технологи ашиглан мэдэгдэнэ.” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 8
Татгалзсан: 12
Бүгд: 20
40.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

31. Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 7 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.4 дэх хэсгийн “хуралдаанд” гэсний дараа, 8 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийн “дагуу” гэсний дараа “асуулт асуух,” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12
Татгалзсан: 8
Бүгд: 20
60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

32. Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 8 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийн “гишүүний асуулт асуух, үг хэлэх эрхийг 30 хүртэл хоногоор хасна.” гэснийг “гишүүний зөвлөх, туслах, бие төлөөлөгч-туслахын цалингийн зардлаас бусад гишүүний төсвийн 3 сард оногдох санхүүжилтийг олгохгүй байх шийдвэр гаргана.” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20
65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

33. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 10 дахь заалт буюу 19 дүгээр зүйлийн 19.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“19.1.Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд заасны дагуу Улсын Их Хурлын даргад нэр дэвшүүлнэ.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин үг хэлэв.

Зөвшөөрсөн: 8
Татгалзсан: 12
Бүгд: 20
40.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

34.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 10 дахь заалт буюу 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь хэсгийн “гишүүд асуулт асууж” гэснийг “нэгдсэн хуралдааны хэлэлцүүлэгт гишүүд нэр дэвшигчээс асуулт асууж, хариулт авч,” гэж, “нийт гишүүдийн” гэснийг “хуралдаанд оролцсон гишүүдийн” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 6
Татгалзсан: 14
Бүгд: 20
30.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

35.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “19 дүгээр зүйлийн 19.3 дахь хэсгийн “сонгоход хэлэлцүүлэг явуулахгүй бөгөөд” гэснийг “сонгох нэгдсэн хуралдааны хэлэлцүүлэгт гишүүд нэр дэвшигч болон нэр дэвшүүлсэн нам, эвслийн бүлгээс асуулт асууж, хариулт авч, үг хэлсний дараа” гэж,” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин үг хэлэв.

Зөвшөөрсөн: 5
Татгалзсан: 15
Бүгд: 20
25.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

36.Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал, Б.Жавхлан нарын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 10 дахь заалт буюу 19 дүгээр зүйлийг бүхэлд нь хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 9
Татгалзсан: 11
Бүгд: 20
45.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

37. Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабалын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмж, 5 дугаар зүйлийн “39.20 дахь хэсгийн “санал дэмжигдээгүйд тооцож тэдгээр” гэснийг,” гэснийг хасах:

“39.20.Төслийн зүйл, хэсэг, заалт тус бүрээр 2 ба түүнээс дээш зарчмын зөрүүтэй саналын томъёолол гарсан тохиолдолд саналуудыг танилцуулсны дараа ирүүлсэн дарааллын дагуу санал хураалт явуулах бөгөөд хамгийн эхэлж дэмжигдсэн саналаас бусад саналыг санал хураалт явуулахгүйгээр дэмжигдээгүйд тооцож зөвхөн дэмжигдсэн саналыг нэгдсэн хуралдаанд оруулна. Энэ хуулийн 39.9-д заасны дагуу ажлын хэсэг байгуулсан бол ажлын хэсгийн саналаар эхэлж санал хураалт явуулна.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 10
Татгалзсан: 10
Бүгд: 20
50.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Тувааны “дэмжсэн” санал техникийн саатлын улмаас “эсрэг” гарсан тул дээрх санал хураалтыг хүчингүй болгож, дахин санал хураалт явуулах горимын санал гаргав.

Б.Жавхлан: Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Тувааны гаргасан горимын саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20
65.0 хувийн саналаар горимын санал дэмжигдлээ.

Б.Жавхлан: Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмж, 5 дугаар зүйлийн “39.20 дахь хэсгийн “санал дэмжигдээгүйд тооцож тэдгээр” гэснийг,” гэснийг хасах:

“39.20.Төслийн зүйл, хэсэг, заалт тус бүрээр 2 ба түүнээс дээш зарчмын зөрүүтэй саналын томъёолол гарсан тохиолдолд саналуудыг танилцуулсны дараа ирүүлсэн дарааллын дагуу санал хураалт явуулах бөгөөд хамгийн эхэлж дэмжигдсэн саналаас бусад саналыг санал хураалт явуулахгүйгээр дэмжигдээгүйд тооцож зөвхөн дэмжигдсэн саналыг нэгдсэн хуралдаанд оруулна. Энэ хуулийн 39.9-д заасны дагуу ажлын хэсэг байгуулсан бол ажлын хэсгийн саналаар эхэлж санал хураалт явуулна.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалтыг дахин явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

38.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмэх:

“1/39 дүгээр зүйлийн 39.21 дэх хэсэг:

“39.21.Энэ хуулийн 39.3, 39.4, 39.5-д заасан Байнгын хороо нь гишүүн, нам, эвслийн бүлгээс ирүүлсэн зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллыг нэгбүрчлэн хэлэлцэн санал хураалт явуулж олонхын дэмжлэг авсан санал болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг холбогдох Байнгын хорооны хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг бүлэглэн санал, дүгнэлтийн хамт холбогдох Байнгын хороонд хүргүүлнэ.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

39.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлд “39 дүгээр зүйлийн 39.22 дахь хэсгийн “олонхын санал авсан, аваагүйгээр нь” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг нэгдсэн хуралдаанаар санал хураалгахаар Байнгын хорооны санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг” гэж” гэж, 4 дүгээр зүйлд “63 дугаар зүйлийн 63.11 хэсгийн “, аваагүйгээр нь” гэснийг “болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг нэгдсэн хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг” гэж,” гэж нэмж, 4 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалтад хамаарах “гишүүний гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллыг нэгтгэх” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон холбогдох Байнгын хорооны хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг” гэж өөрчилж, мөн заалтад хамаарах “олонхын дэмжлэг авсан, аваагүйгээр нь нэгдсэн хуралдаанд” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг нэгдсэн хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг бүлэглэн нэгдсэн хуралдаанд” гэж, 71.6 дахь хэсэгт хамаарах “олонхын дэмжлэг авсан, аваагүйгээр нь бүлэглэн томьёолж, зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллыг санал, дүгнэлтийн хамт” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон холбогдох Байнгын хороонд санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг санал хураалтын дүнгийн хамт” гэж, 3 дугаар зүйлийн 21 дэх заалт буюу 71 дүгээр зүйлийн 71.9 дэх хэсгийн “олонхын дэмжлэг авсан, аваагүйгээр нь” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг нэгдсэн хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тусгуулсан олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг бүлэглэн” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

40.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “Байнгын хороо дэмжсэн, дэмжээгүйг танилцуулж,” гэсний өмнөх “томьёолол бүрээр” гэснийг “томьёоллыг” гэж өөрчилж, 5 дугаар зүйлийн “39.22 дахь хэсгийн “бүлэглэн” гэснийг”, 4 дүгээр зүйлийн “63 дугаар зүйлийн 63.11 дэх хэсгийн “бүлэглэн, нэгдсэн хуралдаанд оруулна” гэснийг “нэгдсэн хуралдаанд танилцуулж санал хураалгана” гэж,” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

41.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 25 дахь заалт буюу 88 дугаар зүйлийн 88.2 дахь хэсгийн “Хууль зүйн” гэснийг “Хууль зүй, хүний эрхийн” гэж өөрчилж, төслийн 4 дүгээр зүйлийн “88 дугаар зүйлийн 88.1 дэх хэсгийн,” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12

Татгалзсан: 8

Бүгд: 20

60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

42.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 25 дахь заалт буюу 88 дугаар зүйлийн 88.3 дахь хэсгийн “7” гэснийг “14” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

43.Улсын Их Хурлын гишүүн С.Зулпхарын гаргасан, Төслийн 3 дугаар зүйлийн 25 дахь заалт буюу “88 дугаар зүйл.Цэцэд хүсэлт гаргах” гэсэн зүйлийн 88.1 дэх хэсгийг, 88.2 дахь хэсгийн “Энэ хуулийн 88.1-д зааснаас бусад” гэснийг, 88.3 дахь хэсгийн “88.1” гэснийг тус тус хасах.

Улсын Их Хурлын гишүүн С.Зулпхар дээрх саналаа татаж авсан тул санал хураалт явуулаагүй болно.

44.Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаярын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 25 дахь заалтын “88 дугаар зүйл.Цэцэд хүсэлт гаргах” гэсэн зүйлийн 88.1 дэх хэсгийн “гуравны нэгээс доошгүй нь” гэснийг “нийт гишүүний олонх” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14

Татгалзсан: 6

Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

45.Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Уянгахишигийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 11 дэх заалт буюу 33 дугаар зүйлийн 33.2 дахь хэсгийн “хэлэлцүүлэг явуулахгүйгээр” гэснийг “зөвхөн яаралтай хэлэлцүүлэх үндэслэлийн талаар гишүүд асуулт асууж, хариулт авах ба” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 3

Татгалзсан: 17

Бүгд: 20

15.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

46.Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабалын гаргасан, Нэгтгэсэн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмж, төслийн 5 дугаар зүйлийн “39 дүгээр зүйлийн 39.19,” гэснийг хасах:

“39.19.Санал хураалтыг энэ хуулийн 37 дугаар зүйлд заасны дагуу байгуулагдсан ажлын хэсгийн саналаар эхэлж явуулна. Энэ хуулийн 39.14-т заасны дагуу ирүүлсэн зарчмын зөрүүтэй саналыг ажлын хэсгийн гишүүдийн олонх дэмжээгүй бол гишүүн, нам эвслийн бүлгийн гаргасан санал гэж танилцуулан санал хураалт явуулна.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 2

Татгалзсан: 18

Бүгд: 20

10.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

47.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмэх:

“121.2.Сонсгол явуулах сэдэв, зорилго, хамрах хүрээ, он, сар, өдөр, байр, ажиглагчаар бүртгүүлэх журам, хугацаа, бичгээр санал, нотлох мэдээлэл хүлээн авах цахим болон шуудангийн хаяг, холбогдох бусад мэдээллийг Улсын Их Хурлын албан ёсны цахим хуудсанд байршуулж нийтэд мэдээлнэ.”

“121.7.Сонсголд ажиглагчаар оролцох иргэн, хуулийн этгээд /цаашид “оролцогч” гэх/ сонсгол болохоос ажлын 2-оос доошгүй өдрийн өмнө Байнгын хороо, Хянан шалгах түр хороонд бүртгүүлнэ.”

“126.6.Энэ хуулийн 126.5-д заасан нарийвчилсан журмаар шинжээч, оролцогч сонгох, үнэлэх үндэслэл, ажиглагчийг бүртгэх, танхимд нэвтрүүлэх, зөрчилтэй холбоотой харилцааг зохицуулна.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14

Татгалзсан: 6

Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

48.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлээс “Сонсголд оролцогч нь бүртгүүлэхдээ тухайн асуудлыг дэмжсэн, дэмжээгүй, хөндлөнгийн байр суурийн аль нэгийг тодорхой илэрхийлсэн байна.” гэж гэснийг хасаж, 3 дугаар зүйлийн 121.8 дахь хэсгийн “тогтоох бөгөөд энэ хуулийн 121.2-т заасан байр суурийг илэрхийлсэн иргэн, хуулийн этгээдийг тэнцвэртэй оролцуулах зарчим баримтална.” гэснийг “тогтооно.” гэж, 123.1 дэх хэсгийн “хүсэлт гаргасан” гэснийг “энэ хуулийн 121.9-д заасан” гэж, 126.1.4 дэх заалтын “126.1.2, 126.1.3-т “ гэснийг “126.1.3-т” гэж, “бичгээр ирсэн санал, хүсэлт, тайлбар, мэдээллийн агуулгыг уншиж танилцуулах” гэснийг “сонсголын асуудалтай холбогдуулан бичгээр ирүүлсэн санал, хүсэлт, баримт, мэдээллийг нэгтгэн танилцуулж, сонсголын тэмдэглэлд тусгах” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14

Татгалзсан: 6

Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

49.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлд 126 дугаар зүйлийн 126.2 дахь хэсэгт “Сонсголд оролцогч, ажиглагч нь сонсгол даргалагч, Улсын Их Хурлын гишүүн, албан хаагч, бусад оролцогчид заналхийлэх, доромжлох, зөвшөөрөлгүйгээр үг хэлэх, тасалдуулах, чанга дуу чимээ гаргах, сонсголын хэвийн ажиллагаанд санаатай саад учруулахыг хориглоно.” гэсэн 2 дахь өгүүлбэр нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Төслийн 3 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

50. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлээс “9.1 дэх хэсгийн “хугацааг хэлэлцүүлгийн үе шат бүрээр Зөвлөл тогтоох ба нэгдсэн хуралдаанд асуулт асуух нийт хугацааг Улсын Их Хуралд авсан суудлын тооны харьцааг харгалзан тухайн нам, эвслийн бүлэгт болон нам, эвслийн бүлэгт харьяалагдаагүй гишүүдэд хувь тэнцүүлэн хуваарилна” гэснийг “болон асуулт асуух хугацааг хэлэлцүүлгийн үе шат бүрээр Зөвлөл тогтооно” гэж,” гэснийг хасаж, 3 дугаар зүйлийн 2 дахь заалт буюу 9.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“9.2.Энэ хуулийн 9.1-д заасан тухайн нам, эвслийн бүлэгт болон нам, эвслийн бүлэгт харьяалагдаагүй гишүүдэд хуваарилагдсан хугацаанд багтаан гишүүд ирцэд бүртгэгдсэн дарааллын дагуу асуулт асууна. Хуралдаан даргалагч нэгдсэн хуралдааны танхимд байгаа гишүүдээс асуулт асуух нэрсийг тухай бүр авна.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14

Татгалзсан: 6

Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

51. Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “тус бүр 4 хүртэл гишүүн” гэснийг “нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэхээр Байнгын хорооны санал дүгнэлтэд нэр орсон тус бүр 4 хүртэл гишүүн, нам, эвслийн бүлэг болон Улсын Их Хуралд суудалтай намыг төлөөлөх тус бүр 1 гишүүн” гэж, мөн зүйлийн “тус бүр 3 хүртэл гишүүн” гэснийг “нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэхээр Байнгын хорооны санал дүгнэлтэд нэр орсон тус бүр 3 хүртэл гишүүн, нам, эвслийн бүлэг болон Улсын Их Хуралд суудалтай намыг төлөөлөх тус бүр 1 гишүүн” гэж өөрчилж, үүнтэй холбогдуулан 4 дүгээр зүйлд ““Хуралдаан даргалагч урьдчилан мэдэгдэж,” гэснийг “Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол хуралдаан даргалагч тухай бүр мэдэгдэж,” гэж” гэж нэмж, төслийн 2 дугаар зүйлд “35 дугаар зүйлийн 35.14 дэх хэсгийн “тусгуулж болно” гэсний дараа “Хуулийн төслийн талаарх Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэх тус бүр 4 хүртэл гишүүнийг санал, дүгнэлтэд тусгана. Дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай үг хэлэх гишүүдийн тоо 4-өөс дээш бол ирцэд бүртгэгдсэн дарааллаар шийдвэрлэнэ.” гэж, 39 дүгээр зүйлийн 39.22 дахь хэсгийн “санал хураалгана.” гэсний дараа “Хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг хийсэн талаарх Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэх тус бүр 3 хүртэл гишүүнийг санал, дүгнэлтэд тусгана. Дэмжсэн, эсрэг байр

суурьтай үг хэлэх гишүүдийн тоо 3-аас дээш бол ирцэд бүртгэгдсэн дарааллаар шийдвэрлэнэ.” гэж, 42 дугаар зүйлийн 42.4 дэх хэсгийн “гишүүнд тараана.” гэсний дараа “Танилцуулгад Байнгын хорооны санал дүгнэлтийг дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэх тус бүр 3 хүртэл гишүүний нэрийг тусгана. Дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай үг хэлэх гишүүдийн тоо 3-аас дээш бол ирцэд бүртгэгдсэн дарааллаар шийдвэрлэнэ.” гэж” гэж тус тус нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14
Татгалзсан: 6
Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

52.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “9.8 дахь хэсгийн “9.7-д” гэснийг “9.8-д” гэж,” гэснийг “9.8 дахь хэсгийн “энэ хуулийн 9.5.1, 9.6, 9.7-д зааснаас өөр хугацаа заасан бол тусгайлан заасан хугацааг баримтална” гэснийг “энэ хуулиар тусгайлан өөр хугацаа тогтоосон бол 9.5.1, 9.6, 9.8-д заасан хугацаа хамаарахгүй.” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12
Татгалзсан: 8
Бүгд: 20

60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

53.Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяагийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “Эрүүл мэнд, нийгмийн бодлогын” гэснийг “Хүний хөгжил, нийгмийн бодлогын” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяа, Ч.Ундрам нар үг хэлэв.

Зөвшөөрсөн: 7
Татгалзсан: 13
Бүгд: 20

35.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 5 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 5 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 54.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 5 дугаар зүйлээс “9 дүгээр зүйлийн 9.9 дэх хэсгийн “урьдчилан мэдэгдэж,” гэснийг” гэснийг хасаж, үүнтэй холбогдуулан 4 дүгээр зүйлд “9 дүгээр зүйлийн 9.9 дэх хэсгийн “урьдчилан мэдэгдэж” гэснийг “тухай бүр мэдэгдэж” гэж,” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

55.Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Уянгахишигийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 5 дугаар зүйлд “15 дугаар зүйлийн 15.3 дахь хэсгийн “гишүүний үг хэлэх эрхийг хасаж” гэж” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 3

Татгалзсан: 17

Бүгд: 20

15.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

56.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төсөлд зүйл, хэсэг, заалт хасах, нэмэх саналтай уялдуулан холбогдох зүйл, хэсэг, заалтын дугаарлалт болон тэдгээрийн эшлэлийг нийцүүлэн өөрчлөх, төслийн үг хэллэг, дэс дараалал, нэр томъёог жигдлэх засварыг хийх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12

Татгалзсан: 8

Бүгд: 20

60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

НАЙРУУЛГЫН САНАЛ:

Б.Жавхлан: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 7 дахь заалт буюу 34¹ дүгээр зүйлийн 34¹.3.3 дахь заалтын “холбогдуулан” гэсний дараах “хууль” гэснийг “хууль, тогтоол” гэж, “шаардлагатай” гэсний дараах “хууль,” гэснийг хууль, тогтоол, тэдгээрийн” гэж, 34¹.3.4 дэх заалтын “хуулийн” гэснийг “хууль, тогтоолын” гэж, 3 дугаар зүйлийн 19 дэх заалт буюу 71.5 дахь хэсгийн “бүсийн” гэснийг “бүс дэх” гэж тус тус өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11

Татгалзсан: 9

Бүгд: 20

55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Олон улсын гэрээний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Олон улсын гэрээний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын шүүхийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Монгол Улсын шүүхийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Үндсэн хуулийн цэцэд маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Хуулийн төслийг хууль санаачлагчид нь буцаах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12

Татгалзсан: 8

Бүгд: 20

60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Байнгын хорооноос гарах санал, дүгнэлтийг Улсын Их Хурлын гишүүн Ч.Ундрам Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанд танилцуулахаар тогтов.

Уг асуудлыг 16 цаг 43 минутад хэлэлцэж дуусав.

Дөрөв.Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд /Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, Х.Тэмүүжин нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн, нэгтгэсэн төсөл, анхны хэлэлцүүлэг/

Хуралдаанд Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Тэргүүн дэд дарга Ж.Бямбадулам, Байнгын хорооны асуудал эрхлэх газрын дарга Б.Хатантуул, мөн газрын Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны ажлын албаны ахлах зөвлөх Ц.Баянмөнх, зөвлөх Г.Алтанцэцэг, Б.Баярсайхан, референт Т.Нарантунгалаг, О.Мөнгөнчавхдас нар байлцав.

Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүдийг нэгтгэсэн төслийн талаарх танилцуулгыг ажлын хэсгийн ахлагч, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жавхлан танилцуулав.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 1.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргалын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалт буюу 6 дугаар зүйлийн 6.2, 6.3 дахь хэсгийг тус тус хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 2
Татгалзсан: 18
Бүгд: 20
10.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

2.Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жавхлан, Ц.Баатархүү, Б.Батбаатар, Ж.Ганбаатар, Д.Ганмаа, Ц.Даваасүрэн, Б.Жаргалан, С.Зулпхар, Н.Наранбаатар, Э.Одбаяр, А.Ундраа, Ч.Ундрэм, Г.Уянгахишиг, Ө.Шижир, Л.Энх-Амгалан /цаашид “Ажлын хэсэг” гэх/ нарын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалт буюу 32 дугаар зүйлийн 32.12 дахь хэсгийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 6
Татгалзсан: 14
Бүгд: 20
30.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

3.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалт буюу 32 дугаар зүйлийн 32.13 дахь хэсгийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 10
Татгалзсан: 10
Бүгд: 20
50.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 4.Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Батбаатарын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 2 дахь заалт буюу 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах.

“8.4.Нам, эвслийн бүлэг, эсхүл Улсын Их Хуралд суудал бүхий нам цаглаварт тусгуулах саналаа Төрийн байгуулалтын байнгын хороонд хүргүүлж болно.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 1
Татгалзсан: 19
Бүгд: 20
5.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

5.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 3 дахь заалт буюу 8 дугаар зүйлийн 8.7 дахь хэсгийн “тайлан, илтгэл, мэдээллийг тусгахдаа” гэснийг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12
Татгалзсан: 8
Бүгд: 20

60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

6.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 8 дахь заалт буюу 13 дугаар зүйлийн 13.4.2 дахь заалтын “шалтгаан, үр дагаврын” гэснийг “дүн” гэж, мөн зүйлийн 13.6 дахь хэсгийн “шалтгаан, үр дагаврын” гэснийг “энэ хуулийн 13.4.1-д заасан” гэж өөрчилж, мөн зүйлийн 13.4.1 дэх заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах;

“13.4.1.Тамгын газар энэ хуулийн 13.3-т заасны дагуу ирүүлсэн үнэлгээний тайлан болон үнэлгээний ажлын нэгдсэн дүнд үндэслэн холбогдох байгууллагын үнэлгээ хийх үүргээ гүйцэтгэсэн байдал, үнэлгээний тайлан, ажлын чанар, үнэлгээний тайланд дурдсан нийтлэг асуудлын талаар дүн шинжилгээ хийх;” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12
Татгалзсан: 8
Бүгд: 20

60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

7.Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяагийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 9 дэх заалт буюу 16 дугаар зүйлийн 16.8.2 дахь заалтын “талаар холбогдох Байнгын хороо, Тамгын газарт” гэснийг, мөн зүйлийн 16.9 дэх хэсгийн “хяналтаас хасах санал гаргах,” гэснийг тус тус хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11
Татгалзсан: 9
Бүгд: 20

55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

8.Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабалын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 12 дахь заалт буюу 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсгийн “Мөнгөний бодлогын хорооны” гэсний дараа “орон тооны бус” гэж нэмж, “Үндэсний статистикийн хорооны зөвлөлийн гишүүн” гэснийг хасаж доор дурдсан агуулгатай 30.2 дахь хэсэг нэмэх:

“30.2.Хуульд тусгайлан заасны дагуу эрх бүхий байгууллагын хяналт, оролцоог хангах үүднээс албан тушаалын эрхлэх асуудлын чиг үүргийн дагуу томилогдож байгаа албан тушаалтанд нэр дэвшигчийн сонсгол явуулахгүй. Томилох тухай Улсын Их Хурлын тогтоолд эрх бүхий байгууллага дахь албан тушаалын нэрийг бичнэ.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 5
Татгалзсан: 15
Бүгд: 20
25.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

9.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 12 дахь заалт буюу 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсгийн “Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн” гэсний өмнө “Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн гишүүн, Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн гишүүн,” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 11
Татгалзсан: 9
Бүгд: 20
55.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

10.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 20 дахь заалт буюу 44 дүгээр зүйлийн 44.3.4 дэх заалтын “Гэрчээс” гэсний дараа “гишүүний” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12
Татгалзсан: 8
Бүгд: 20
60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

11.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжингийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 23 дахь заалт буюу 56 дугаар зүйлийн 56.1 дэх хэсгийг хасаж, мөн зүйлийн 24 дэх заалт буюу 56 дугаар зүйл 56.1 дэх хэсгийн “улсын төсвөөс” гэснийг “Улсын Их Хурлын төсөвт тусган” гэж, мөн зүйлийн 25 дахь заалт буюу 56 дугаар зүйлийн 56.3 дахь хэсгийн “үйл ажиллагааны” гэснийг “тусгай шалгах үйл ажиллагаатай холбоотой” гэж тус тус өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12
Татгалзсан: 8
Бүгд: 20
60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

12.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн 33.5 дахь хэсгийн “цөөнхийн төлөөлөл” гэсний дараа “болон Улсын Их Хуралд суудалтай бөгөөд нам, эвслийн бүлэг байгуулаагүй нам, эвслийн төлөөлөл болох гишүүнийг” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

13.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 3 дахь заалт буюу 13 дугаар зүйлийн 13.3, 13.4 дэх хэсгийн “, Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг” гэснийг “бусад” гэж тус тус өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14

Татгалзсан: 6

Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Төслийн 3 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 14.Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабалын гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн 33.5 дахь хэсгийн “гишүүдийнхээ нэрийг холбогдох Байнгын хороонд хүргүүлнэ.” гэсний дараа “Түр хороо байгуулагдсанаас хойш бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулахгүй.” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 10

Татгалзсан: 10

Бүгд: 20

50.0 хувийн саналаар санал дэмжигдсэнгүй.

НАЙРУУЛГЫН САНАЛ:

Б.Жавхлан: 15.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 8 дахь заалт буюу 16 дугаар зүйлийн 16.4 дэх хэсгийн “бөгөөд” гэсний дараа “Засгийн газар” гэж, 10 дахь заалт буюу 20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсгийн “,үнэлгээний” гэсний дараа “тайлангийн” гэж, 20.5 дахь хэсгийн “Засгийн газар,” гэсний дараа “төрийн холбогдох бусад байгууллага” гэж нэмж, 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалт буюу 7 дугаар зүйлийн 7.9 дэх хэсгийн, 3 дугаар зүйлийн 5 дахь заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “биелэлтийг” гэснийг “хэрэгжилтийг” гэж, мөн зүйлийн 9 дэх заалтын 16 дугаар зүйлийн 16.9 дэх хэсгийн “журмыг” гэснийг “журам, аргачлалыг” гэж, 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 9.1 дэх хэсгийн “биелэлтэд” гэснийг “хэрэгжилтэд” гэж, мөн зүйлийн 8 дахь заалт буюу 13 дугаар зүйлийн 13.4.3 дахь заалтын “хаахаас” гэснийг “завсарлахаас” гэж, мөн зүйлийн 10 дахь заалт буюу 17 дугаар зүйлийн 17.1.3 дахь заалтын, мөн заалтын 18 дугаар зүйлийн 18.1.2 дахь заалтын “бичгийн”

гэснийг “бичигт тусгасан зорилтын” гэж, өөрчилж, мөн зүйлийн 4 дэх заалт буюу 9 дүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсгийн “шаардлагатай гэж үзвэл” гэснийг, мөн зүйлийн 8 дахь заалт буюу 13 дугаар зүйлийн 13.6 дахь хэсгийн, мөн зүйлийн 9 дэх заалт буюу 16 дугаар зүйлийн 16.9 дэх хэсгийн болон 10 дахь заалт буюу 20 дугаар зүйлийн 20.9 дэх хэсгийн “Ерөнхий нарийн бичгийн” гэснийг, мөн зүйлийн 5 дахь заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “тус тус” гэснийг, мөн заалтын 10.4, 10.5 дахь хэсгийн “10.1,” гэснийг, мөн зүйлийн 9 дэх заалт буюу 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийн “буюу” гэснийг, мөн заалтын 16.9 дэх хэсгийн “хяналтаас” гэснийг, мөн зүйлийн 10 дахь заалт буюу 17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх хэсгийн “хэлэлцэхдээ” гэснийг, 20 дугаар зүйлийн 20.4 дэх хэсгийн “20.7” болон “тайланд тулгуурлан” гэснийг, мөн зүйлийн 20.5 дахь хэсгийн “түүний” гэснийг, мөн зүйлийн 17 дахь заалт буюу 35 дугаар зүйлийн 35.4 дэх хэсгийн “түр хорооны төсөв батлах,” гэснийг тус тус хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14

Татгалзсан: 6

Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 5 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 5 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 6 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 6 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 7 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 7 дугаар зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 15.Ажлын хэсгийн гаргасан, Нэгтгэсэн төслийн 7 дугаар зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“7.дугаар зүйл.Энэ хуулийг Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14
Татгалзсан: 6
Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Прокурорын тухай хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Прокурорын тухай хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн аудитын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 3 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төрийн аудитын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Хууль тогтоомжийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 16.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалтын 47 дугаар зүйлийн гарчгийн “хэрэгжилтийн үр дагаварт үнэлгээ хийх байгууллага” гэснийг “хэрэгжилтийг зохион байгуулах нийтлэг арга хэмжээ” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 14

Татгалзсан: 6

Бүгд: 20

70.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 3 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Хууль тогтоомжийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 2 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 3 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 4 дүгээр зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Төслийн 5 дугаар зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт, санал гараагүй болно.

-Төслийн 5 дугаар зүйлийг хэлэлцэж дуусав.

-Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн түүний удирдлагын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хамт өргөн мэдүүлсэн “Хууль хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэв.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүдээс асуулт гараагүй болно.

-Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргасан саналаар санал хураалт явуулав.

Б.Жавхлан: 17.Ажлын хэсгийн гаргасан, Тогтоолын төслийн 1 дэх заалтын 2 дахь дэд заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“2/эрх зүйн мэдээллийн нэгдсэн системд хууль тогтоомжийг байнгын үйлчлэлтэй, нэг удаагийн үйлчлэлтэй, хууль дагаж мөрдөх журмын тухай, хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай гэсэн ангиллаар ангилж байршуулах боломжийг бүрдүүлэх;” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20
65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

18.Ажлын хэсгийн гаргасан, Тогтоолын төслийн 1 дэх заалтад доор дурдсан агуулгатай дэд заалт нэмэх:

“6/Эрх зүйн мэдээллийн нэгдсэн сан дахь хууль тогтоомжид оруулсан өөрчлөлтийг цахим хуудаст хавсралтаар оруулсан /ворд/ хувилбарт бүрэн тусгаж сангийн хэвийн ажиллагааг шуурхай хангах;” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20
65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

19.Ажлын хэсгийн гаргасан, Тогтоолын төслийн 1 дэх заалтын 2 дахь дэд заалтын “хаврын” гэснийг “намрын” гэж, мөн заалтын 5 дахь дэд заалтын “2026 оны намрын” гэснийг “2027 оны хаврын” гэж тус тус өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

20. Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяагийн гаргасан, Төслийн 1 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 2, 3, 8, 9 дэх дэд заалт нэмэх:

“2/Хэрэгжээгүй, хэрэгжилт удаашралтай, бүрэн тайлагнаагүй, тайлагнаагүй гэж танилцуулсан үүрэг, чиглэл болгосон Улсын Их Хурлын шийдвэр, түүний тодорхой заалтын хэрэгжилтэд давтан хяналт шалгалт явуулж, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, хэрэгжээгүй шалтгаан, нөхцөлийг тогтоож, буруутай албан тушаалтанд хуульд заасан холбогдох хариуцлагын арга хэмжээ авч 2027 оны хаврын ээлжит чуулганы хугацаанд багтаан Улсын Их Хуралд танилцуулахыг Засгийн газар, Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг байгууллагад үүрэг болгосугай;

3/Цаашид хэрэгжилтэд нь хяналт тавих шаардлагатай хууль, тогтоолын хэрэгжилтийн тайланг Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд заасан хугацаанд үнэн зөв, бүрэн гүйцэт ирүүлэхийг Засгийн газар, Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг байгууллагад үүрэг болгосугай;

8/Монгол Улсын Их Хурлын Байнгын хороодын нэр өөрчлөгдсөнтэй холбогдуулан хуульд байгаа Улсын Их Хурлын Байнгын хороодын нэрийг нийцүүлсэн хуулийн төслийг Монгол Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

9/Төрийн улс төрийн албан тушаалд ажилласан хугацааг төрийн захиргааны албан тушаалын зохих ангилалд ажилласан хугацааг 1 жил болгон дүйцүүлэн тооцох асуудлыг судлан үзэн шийдвэрлэхийг төрийн албаны төв байгууллага болон Засгийн газарт чиглэл болгосугай.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 12

Татгалзсан: 8

Бүгд: 20

60.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

21. Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн талаарх зарчмын зөрүүтэй саналын томъёолол дэмжигдсэнтэй холбогдуулан төслийн бүтэц, нэр томъёо, хэл найруулга, дэс дараалал, зүйл, заалтын дугаар, эшлэлийг нийцүүлж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13

Татгалзсан: 7

Бүгд: 20

65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

22. Ажлын хэсгийн гаргасан, Тогтоолын төслийн 3 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“3.Энэ тогтоолыг Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 13
Татгалзсан: 7
Бүгд: 20
65.0 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүдийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа.

Байнгын хорооноос гарах санал, дүгнэлтийг Улсын Их Хурлын гишүүн Ө.Шижир Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанд танилцуулахаар тогтов.

Уг асуудлыг 17 цаг 10 минутад хэлэлцэж дуусав.

Байнгын хорооны хуралдаанаар 4 асуудал хэлэлцэв.

Хуралдаан 2 цаг 39 минут үргэлжилж, 32 гишүүнээс 20 гишүүн хүрэлцэн ирж, 62.5 хувийн ирцтэйгээр 17 цаг 11 минутад өндөрлөв.

Тэмдэглэлтэй танилцсан:
ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТЫН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ
ДАРГА

Б.ЖАВХЛАН

Тэмдэглэл хөтөлсөн:
ХУРАЛДААН ЗОХИОН
БАЙГУУЛАХ ГАЗРЫН
ШИНЖЭЭЧ

Ц.АЛТАН-ОД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРАЛ

2026 оны 10 дугаар сарын 14-ний өдөр, Лхагва гараг
Төрийн ордны “Жанжин Д.Сүхбаатар” танхим
14 цаг 32 минут

ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТЫН БАЙНГЫН ХОРООНЫ ХУРАЛДААНЫ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

Б.Жавхлан: Байнгын хорооны эрхэм гишүүдийн энэ өдрийн амар амгаланг айлтгая.

Байнгын хорооны гишүүдийн олонх хүрэлцэн ирж, Байнгын хорооны ирц 53.1 хувьтай бүрдсэн тул Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны 2026 оны 10 дугаар сарын 14-ний өдрийн хуралдаан нээснийг мэдэгдье. /алх цохив/

Байнгын хорооны хуралдаанаар хэлэлцэх асуудлыг танилцуулъя.

— **Нэг.** Монгол Улсын Их Хурлын 2026 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын жагсаалтад ороогүй хуулийн төслүүдийг чуулганаар хэлэлцүүлэх эсэх асуудал.

— **Хоёр.** Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ нарын 12, Х.Тэмүүжин нарын 39, Х.Баасанжаргал нарын 4, Д.Энхтүвшин нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн. Нэгтгэсэн төсөл. Анхны хэлэлцүүлэг үргэлжилнэ.

— **Гурав.** Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд ээлжит нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ нарын 12, Х.Тэмүүжин нарын 15, Х.Баасанжаргал нарын 4, Д.Цогтбаатар, Д.Энхтүвшин нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн. Нэгтгэсэн төсөл. Анхны хэлэлцүүлэг.

— **Дөрөв.** Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ нарын 32, Х.Тэмүүжин нарын 15 гишүүд өргөн мэдүүлсэн. Нэгтгэсэн төсөл. Анхны хэлэлцүүлэг.

Хэлэлцэх асуудлаар саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Хэлэлцэх асуудалдаа оръё.

**Нэг.Улсын Их Хурлын 2026 оны намрын ээлжит чуулганаар
хэлэлцэх асуудлын жагсаалтад ороогүй хууль, тогтоолын
төслүүдийг чуулганаар хэлэлцүүлэх эсэх асуудал**

Монгол Улсын Их Хурлын 2026 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын жагсаалтад ороогүй хуулийн төслүүдийг чуулганаар хэлэлцүүлэх эсэх асуудал.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 5.7-д энэ хуулийн 5.1-д заасан жагсаалтад ороогүй хууль, тогтоолын төсөл өргөн мэдүүлснийг зөвлөлийн саналыг харгалзан Төрийн байгуулалтын байнгын хороо хэлэлцэж хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжсэн бол чуулганаар хэлэлцүүлнэ гэж заасан.

Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн төсөл бүрээр санал хураалт явуулна.

Гишүүд санал хураалтад бэлтгэе. Гишүүд анхааралтай байгаарай. Санал хураалт явуулъя.

1.Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Мөнхсоёл нарын 27 гишүүнээс 2026 оны 10 сарын 06-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Усны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.7 дахь хэсэгт заасны дагуу чуулганаар хэлэлцүүлэхийг дэмжье гэсэн томъёоллоор санал хураалт явуулъя. Санал хураалт. /алх цохив/

Гишүүд анхааралтай байгаарай. Санал хураалтад 17 гишүүн оролцож, 9 гишүүн зөвшөөрч, 52.9 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

2.Монгол Улсын Засгийн газар 2026 оны 10 сарын 07-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүдийг Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.7 дахь хэсэгт заасны дагуу чуулганаар хэлэлцүүлэхийг дэмжье гэсэн томъёоллоор санал хураалт явуулъя. Санал хураалт. /алх цохив/

Тийм тийм. Сангийн яам. Ер нь миний бэлдсэн байсан хууль.

Ер нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын сахилга батыг сайжруулах. Төсвийн хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөхөөс нь эхлээд л бүр хүлээлгэж өгөх хүртэлх тэр замын урт, тэр зохицуулалт, аягүй нарийн зохицуулалт, аягүй сайн сахилга бат

сахиулах хэрэгтэй л хууль байгаа юм. Уг нь Их Хурал дээрээ хэлэлцээд явбал их хэрэгтэй л хууль байгаа юм даа.

Гишүүдээс үүнийг хэлэлцээд явъя гэсэн саналтай гишүүдэд байхгүй юу? Зарчмын зөрүүтэй саналтай гишүүд. Горимын саналтай горимын саналтай гишүүд байхгүй юу?

Санал хураалтад 17 гишүүн оролцож, 6 гишүүн зөвшөөрч, 35.3 хувийн санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

3.Монгол Улсын Засгийн газар 2026 оны 10 сарын 07-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Нөхцөлт зээлийн ерөнхий хэлэлцээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн хавсралт соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.7 дахь хэсэгт заасны дагуу чуулганаар хэлэлцүүлэхийг дэмжье гэсэн томьёоллоор санал хураалт явуулъя. Санал хураалт. /алх цохив/

Гишүүд анхааралтай байгаарай. Соёрхон батлах тухай хууль.

Санал хураалтад 17 гишүүн оролцож, 8 гишүүн дэмжиж 47.1 хувиар санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

Монгол Улсын Их Хурлын 2026 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын жагсаалтад ороогүй хуулийн төслүүдийг чуулганаар хэлэлцүүлэх эсэхийг шийдвэрлэх тухай асуудлыг хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Дараагийн асуудалдаа оръё.

Хоёр.Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд /Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, Д.Энхтүвшин, Х.Тэмүүжин,Х.Баасанжаргал нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн, нэгтгэсэн төсөл, анхны хэлэлцүүлэг, үргэлжилнэ/

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төсөл.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ нарын 12, Х.Тэмүүжин нарын 15, Х.Баасанжаргал нарын 4, Д.Энхтүвшин нарын гишүүд өргөн мэдүүлснийг нэгтгэсэн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг Байнгын хорооны хуралдаанаар 2026 оны 06 дугаар сарын 16-наас 18-ны өдөр явуулсан бөгөөд өнөөдрийн хуралдаанаар анхны хэлэлцүүлгийг үргэлжлүүлэн хийж эхэлье.

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг Байнгын хорооны хуралдаанаар үргэлжлүүлэн хийе.

Ажлын хэсгийн гишүүдээс хуулийн төслийн 4 дүгээр зүйл болон 7 дугаар зүйл дээр зарчмын зөрүүтэй санал гаргасан тул санал хураалт явуулна.

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйл дээр ажлын хэсгийн гишүүдээс гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналаар санал хураалт явуулж эхэлье.

2 саналтай юм байна шүү. Зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллыг уншиж танилцуулъя.

1.Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн 42.5 дахь хэсэгтэй холбогдуулан Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 42 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтад өөрчлөлт оруулах тогтоолын төсөл боловсруулах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Гишүүд анхааралтай байгаарай. Санал хураалт. /алх цохив/

Гишүүд санал хураалтад бэлтгэх нь байна шүү. Ер нь бүгдийг нь л дэмжихээр байгаа шүү. Бүгдийг нь дэмжээд явчихъя.

Гишүүд санал хураалтад идэвхтэй байгаарай. Төхөөрөмжөө идэвхжүүлсэн гишүүд санал хураалтдаа анхааралтай байна уу? Санал хураалт. /алх цохив/

73.7 хувиар санал дэмжигдлээ.

Дараагийн зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллыг уншиж танилцуулъя. Гишүүд анхааралтай байна уу?

1.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “15” гэснийг “10” гэж” гэснийг “9 дүгээр сарын 15-ны” гэснийг “10 дугаар сарын 01-ний” гэж” гэж өөрчлөх.

Үүнийгээ дэмжээд явъя. Санал хураалт. /алх цохив/

Гишүүд анхааралтай байгаарай. Дараагийн зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллыг уншиж танилцуулъя.

2.Нэгтгэсэн төслийн 7 дугаар зүйлийг хасах.Санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтад 19 гишүүн оролцож, 13 гишүүн дэмжиж, 68.4 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн **1 дүгээр зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүн байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Хуулийн төслийн **2 дугаар зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Санал алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналаар санал хураалт явуулж эхэлнэ. Нэг санал байгаа юм байна.

1.Төслийн 2 дугаар зүйлийн “40 дүгээр зүйлийн 40.1.2 дахь заалтын “хууль тогтоомжийн хэрэгцээ, шаардлагыг” гэсний өмнө “энэ хуулийн 13, 14, 17, 18, 51 дүгээр зүйлд заасан шаардлагыг хангасан” гэж,” гэснийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. С.Зулпхар гишүүн тайлбарлах уу? Ч.Лодойсамбуу гишүүн тайлбар сонсьё гэж байна.

Ч.Ундрам гишүүний микрофоныг нээе.

Ч.Ундрам: Гишүүд хууль тогтоомжийн хуулийн дагуу хууль өргөн барихад тавьж байгаа шаардлагыг нь ихэсгэх тийм санал орж ирсэн юм. Маш өндөр шаардлага.

Тэгээд түүнийг нь биелүүлээгүй бол шууд Тамгын газраас буцаах хууль санаачлагдана. Тэрийг болиулаад хуучин одоо байгаа шаардлагаар нь явах ёстой гэж ажлын хэсэг үзээд энэ саналыг хасах санал оруулсан байгаа.

Б.Жавхлан: Санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтад 19 гишүүн оролцож, 10 гишүүн дэмжиж, 52.6 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

Хуулийн төслийн **3 дугаар зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналаар санал хураалт явуулж эхэлье. Нэг саналтай юм байна.

2.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

2/41 дүгээр зүйлийн 41.7 дахь хэсэг:

“41.7.Улсын Их Хурлын Тамгын газар энэ хуулийн 41.3-т заасны дагуу хянаж, хууль тогтоомжийн төсөл энэ хуулийн 41.3-т заасныг хангаагүй талаарх хууль зүйн дүгнэлт гаргасан бол Улсын Их Хурлын даргад танилцуулж, хууль тогтоомжийн төслийг энэ хуульд заасан шаардлага хангуулахаар хууль санаачлагчид буцаана.” Санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтад 19 гишүүн оролцож, 11 гишүүн дэмжиж, 57.9 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 4 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. Санал хураалт байхгүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 5 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналаар санал хураалт явуулж эхэлье. 2 саналтай байгаа юм байна шүү.

3.Төслийн 5 дугаар зүйлийн “21 дүгээр зүйлийн 21.12 дахь хэсэг,” гэснийг хасах.

Тайлбар. Хэн хийх вэ? Тайлбар. С.Зулпхар гишүүний микрофоныг нээж өгнө үү. Тайлбар.

С.Зулпхар: Баярлалаа. Байнгын хорооны дарга гишүүдийн өдрийн амгаланг айлтгая.

Хууль тогтоомжийн хуулиар хуулийн төсөл санаачилсан бол хуулийн төсөлтэй холбогдуулаад санал авдаг. Жишээ нь, Засгийн газраас.

Тэгээд энэ санал авах нь өөрөө 30 хоногийн хугацаанд өгөхгүй бол санал өгөөгүй гэдгийг нь аваад явдаг юм.

Энэ хуучин үйлчилж байсан заалтыг байхгүй болгоод оруулаад ирсэн байна лээ.

Тэгэхээр бид үүнийг хуучин байсан хэвээр нь үлдээхээр. Тэртээ тэргүй энэ логикийн хувьд зөрчилтэй юм болсон юм л даа. Тэртээ тэргүй хэвийн ажиллаж байгаа заалтыг.

Б.Жавхлан: Тийм байна. Санал хураалт. /алх цохив/

19 гишүүний санал хураалтад оролцож, 11 гишүүн дэмжиж, 57.9 хувиар салж дэмжигдлээ. /алх цохив/

4.Төслийн 5 дугаар зүйлийн “41 дүгээр зүйлийн” гэсний дараа “41.3.1 дэх заалт” гэж нэмэх.

Тайлбар хэрэгтэй юу? Санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтад 20 гишүүн оролцож, 13 гишүүн дэмжиж, 65.0 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 6 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй. Санал хураалт байхгүй гэсэн үг. /алх цохив/

Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн “Тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийн 1 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй болно. Санал хураалт байхгүй. /алх цохив/

Тогтоолын төслийн 2 дугаар зүйл дээр саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй болно. /алх цохив/

Тогтоолын төслийн 3 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй болно. /алх цохив/

“Тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай” тогтоолын төсөлтэй холбогдуулан ажлын хэсгийн гишүүдээс гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналаар санал хураалт явуулж эхэлнэ. Нэг саналтай.

Уучлаарай, гишүүд сая энэ буруу мэдээлэл байна шүү. Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал байхгүй юм байна. Санал хураалт байхгүй гэсэн үг. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн “Тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслийг зүйл бүрээр нь хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг чуулганы нэгдсэн хуралдаанд Улсын Их Хурлын гишүүн манай гишүүдээс саналаараа унших уу? Тэгвэл би уншъя.

Дараагийн асуудалдаа оръё.

**Гурав.Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны
дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл
болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд**

/Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, Д.Энхтүвшин, Х.Тэмүүжин,
Д.Цогтбаатар, Х.Баасанжаргал нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн, **нэгтгэсэн төсөл,**
анхны хэлэлцүүлэг/

Гурав.Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ нарын 12, Х.Тэмүүжин нарын 15, Х.Баасанжаргал нарын 4, Д.Цогтбаатар, Д.Энхтүвшин нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн нэгтгэсэн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг хийж эхэлъя.

Ажлын хэсгийн танилцуулгыг уншиж танилцуулъя.

Монгол Улсын Их Хурлын даргын 232 дугаар захирамжаар байгуулагдсан Монгол Улсын Их Хурлын тухай хууль, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулиуд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг хэлэлцүүлэгт бэлтгэх үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Улсын Их Хурлын Б.Жавхлан миний бие ахалж, бүрэлдэхүүнд Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Баатархүү, Б.Батбаатар, Ж.Ганбаатар, Д.Ганмаа, Ц.Даваасүрэн, Б.Жаргалан, С.Зулпхар, Н.Наранбаатар, Э.Одбаяр, А.Ундраа, Ч.Ундрам, Г.Уянгахишиг, Ө.Шижир, Л.Энх-Амгалан нар ажиллалаа.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ нарын 12 гишүүн 2026 оны 05 сарын 13-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд, Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин нарын 15 гишүүн 2025 оны 11 сарын 20-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшин 2025 оны 12 сарын 17-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл, Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргал нарын 4 гишүүн 2026 оны 03 сарын 17-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Цогтбаатар 2026 оны 05 сарын 15-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.26 дахь хэсэгт заасны дагуу хууль санаачлагчид нэгтгэн хэлэлцэхийг зөвшөөрсөн тул нэгтгэсэн төслийг бэлтгэн Та бүхэнд тараасан болно.

Ажлын хэсэг нийт 6 удаа хуралдсан бөгөөд гишүүдийн саналыг долоо хоног турш авч Байнгын хорооны хуралдаанаар Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгэн ажилласан бөгөөд ажлын хэсгээс нийт 36 зарчмын зөрүүтэй саналыг бэлтгэлээ.

Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшин Ажлын хэсгийн хуралдаанаар дэмжигдээгүй зарчмын зөрүүтэй саналаа татсан болно.

Байнгын хорооны эрхэм гишүүд ээ,

Ажлын хэсэг болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс ирүүлсэн саналыг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгнө үү.

Хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж эхэлье. /алх цохив/

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсэг гишүүдийн гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналаар Санал хураалт явуулж эхэлье.

1.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалт буюу 6 дугаар зүйлийн 6.12 дахь хэсгийн “энэ хуулийн 6.6-д заасан тов, дараалалд тусгана” гэснийг “энэ хуулийн 5.7-д заасан журмаар шийдвэрлэнэ” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жавхлан, Ц.Баатархүү, Б.Батбаатар, Ж.Ганбаатар, Д.Ганмаа, Ц.Даваасүрэн, Б.Жаргалан, С.Зулпхар,

Н.Наранбаатар, Э.Одбаяр, А.Ундраа, Ч.Ундрэм, Г.Уянгахишиг, Ө.Шижир, Л.Энх-Амгалан /цаашид “Ажлын хэсэг” гэх/, Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргал.

Санал хураалтдаа бэлдэх юм байна шүү. Гишүүд анхааралтай байгаарай. Энэ хангалтгүй байна шүү. А.Ариунзаяа гишүүн. Гишүүдээ дуудаарай. Энэ хүрэхгүй боллоо шүү. Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүн оролцож, 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувийн санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

2.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 3 дахь заалт буюу 9 дүгээр зүйлийн 9.7 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“9.7.Гишүүн хүсэлт гаргасан бол нэгдсэн болон Байнгын, дэд, хянан шалгах түр хорооны хуралдаанд энэ хуулийн 9.5.1, 9.6-д заасан асуулт, хариултыг тус тусад нь хугацаагаар хязгаарлахгүйгээр 8 хүртэлх минутын хугацаанд багтаан асуулт асууж, хариулт авч, нэмэлт тодруулга авах дарааллыг гишүүн өөрөө тогтоон харилцан мэтгэлцэж тайлбар авч болох бөгөөд тухайн хугацаа дууссан бол нэмэлт асуулт асууж, хариулт авахгүй. Асуулт асуух, түүнд хариулт өгөх нэг удаагийн үргэлжлэх хугацаа 4 минутаас илүүгүй байна.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. 3 дахь саналыг хамт уншиж байж хураах юм байна шүү.

3.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмж, 1 дүгээр зүйлийн 3 дахь заалт буюу 9 дүгээр зүйлийн 9.7 дахь хэсгийг хасах:

“9 дүгээр зүйлийн 9.5, 9.6 дахь хэсэг:

9.5.Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол гишүүн нэгдсэн хуралдаан болон Байнгын, дэд, хянан шалгах түр хорооны хуралдаанд асуулт асуухдаа дараах журмыг баримтална:

9.5.1.гишүүн тухайн асуудлаар 10 хүртэлх минутын хугацаанд асуулт асууж, хариулт авч, нэмэлт тодруулга хийх замаар харилцан мэтгэлцэж тайлбар авах;

9.5.2.гишүүнд олгогдсон хугацаанд асуулт асуух, хариулт авах, нэмэлт тодруулга хийх дарааллыг гишүүн өөрөө тодорхойлох бөгөөд асуулт болон хариултын хугацааг тус тусад нь хугацаагаар хязгаарлахгүй.

9.5.3.хуралдаан даргалагч зөвшөөрөл өгөөгүй байхад асуулт асуухгүй байх.

9.6.Гишүүн хуралдаанд байр сууриа илэрхийлж үг хэлэх /цаашид “үг хэлэх” гэх/ хугацаа 4 минутаас илүүгүй байна.”

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Лувсанжамц гэсэн байна.

Ч.Лодойсамбуу гишүүний микрофоныг нээе.

Ч.Лодойсамбуу: Энэ их чухал санал байгаа юм.

Нийт асуулт асуух болон хариулах хугацаагаа нэгтгэж тооцоод, тэгээд тэр нийт хугацаан дээрээ асуултаа асуугаад, хариултаа багтаагаад маш хурдан хугацаанд асуулт асуугаад хариултаа доор доор нь аваад явах байдлаар мэдээллийг хурдтай явуулъя гэдэг зорилготой. Үүнийг дэмжиж, байгаа.

Харин 9.5.3 дээр хуралдаан даргалах зөвшөөрөл өгөөгүй байхад асуулт асуухгүй гэдэг дээр харин нэг тайлбар хэрэгтэй байх юм.

Жишээлбэл, 8 минут, 10 минутаа хувааж аваад асуулт хариулт гээд аягүй хурдан хугацаанд явж байя гэж бодъё. Яг шатар тоглоод цаг дараад явж байгаа юм шигээр микрофоноо нээгээд хаагаад явж байя гэж бодъё. Энэ болгонд хуралдаан даргалагч зөвшөөрөл өгөх юм уу? Жишээлбэл, би нэг асуулт асуулаа. 8 минутад олон асуулт асуухаар төлөвлөөд, эхний 30 секунд нэг асуулт асууя, хариултаа авчихъя гээд микрофоноо унтраангуут хариулж байгаа этгээдийн микрофон асна. Тэгээд тэр этгээд хариулаад дуусангуут би дахиад микрофон дарж асуугаад асуулт асуухдаа хуралдаан даргалагчаас зөвшөөрөл авах юм уу? Энэ болгон дээр хуралдаан даргалагч тэр гишүүн, энэ гишүүн гэж хэлэх болгонд чинь нөгөө хугацаа хайран яваад байдаг. Багахан минут нь яваад байдаг байхгүй юу.

Тэгэхээр энэ тэрийг зохицуулж байна гэсэн үг үү? Тэр болгон дээр хурлын дарга зөвшөөрөл олгоод явна гэсэн үг үү?

Б.Жавхлан: Тийм тийм. Ч.Лодойсамбуу гишүүн зөв ойлгосон байна. Ер нь тухай бүрд нь заавал хурал даргалагч энэ дээр зөвшөөрөл өгөөд тэгээд явна. Тодруулъя.

Ч.Лодойсамбуу: Энэ заалтууд уг нь аягүй хэрэгтэй байгаад байдаг. Гэтэл хуралдаан даргалагчийг заавал оруулж ирэхээр нэгтгэсэн санал хураалт явах гээд байна л даа.

Хурал даргалагчаас тэр болгон дээр зөвшөөрөл авна гэдэг их жоохон. Танд ч гэсэн С.Бямбацогт дарга аа.

Тэгэхдээ энэ нэг санал хураалт дээр чинь энэ бүх заалтууд хамтдаа байгаад байна л даа. Ойлголоо. Дэмжинэ. Тэгье тэгье. Баярлалаа. Та бүхэнд.

Б.Жавхлан: Эхний санал хураалт буюу ажлын хэсгийн гаргасан саналын томъёоллоор санал хураалт.

Саяын санал дэмжигдсэн учраас дараагийн санал хураалт хийх шаардлагагүй боллоо.

4.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалтын 15.11 дэх хэсгийг бүхэлд нь, мөн заалтын 15.12, 15.13, 15.14, 15.15 дахь хэсгийн “15.11” гэснийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүн санал хураалтад оролцож, 9 гишүүн дэмжиж, 45 хувиар санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

5.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.15 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтад 20 гишүүн оролцож, 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

6.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалтын 15.16 дахь хэсгийн “хоёр” гэснийг “гурав” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

Энэ хуучнаараа үлдлээ шүү. Гишүүд ээ. Анхааралтай байгаарай. Дараагийн санал хураалтад анхааралтай байгаарай.

Саяын санал хураалтыг дүнг танилцуулчихсан шүү. 20 гишүүн оролцож, 8 гишүүн дэмжиж, 40 хувийн санал дэмжигдээгүй байна.

Гишүүд анхааралтай байгаарай. Дараагийн санал томъёолол уншлаа.

7.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.16 дахь хэсгийн “тухайн хорооны хуралдаанд, Улсын Их Хурлын даргын захирамжаар байгуулсан бол нэгдсэн хуралдаанд танилцуулснаар хасагдсанд тооцно” гэснийг “тухайн хорооны хуралдаанд танилцуулснаар хасагдсанд тооцох ба Улсын Их Хурлын даргын захирамжаар байгуулсан бол уг захирамжид өөрчлөлт оруулж бүрэлдэхүүнээс хасна” гэж, 15.18 дахь хэсгийн “Энэ хуулийн 15.16, 15.17-д заасан үндэслэлээр гишүүнийг ажлын хэсгийн болон” гэснийг “Энэ хуулийн 15.17-д заасан үндэслэлээр гишүүнийг” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүн санал хураалтад оролцож, 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

8.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 6 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.19 дэх хэсгийн “тухайн долоо хоногийн” гэснийг хасаж, мөн хэсгийн “дараа долоо хоногийн ажлын эхний өдөрт багтаан” гэснийг “сар бүр, шаардлагатай бол тухай бүр” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтад 20 гишүүн оролцож, 10 гишүүн дэмжиж, 50 хувиар уг санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

9.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 14 дэх заалт буюу 41.5.3 дахь заалт, 4 дүгээр зүйлээс “41.5 дахь хэсгийн “томьёолол тус бүрээр” гэснийг “томьёоллоор” гэж, мөн зүйлийн 41.5.1 дэх заалтын,” гэснийг, “41.5.2 дахь заалтын “санал тус бүрээр Байнгын хорооны саналаар” гэснийг “саналын томьёолол бүрээр Байнгын хороо дэмжсэн, дэмжээгүйг танилцуулж, уг зарчмын зөрүүтэй саналыг “дэмжинэ” гэсэн томьёоллоор” гэж,” гэснийг тус тус хасаж, 1 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 41.5 дахь хэсэг нэмэх:

“41.5.Асуулт, хариулт дууссаны дараа Байнгын хорооноос санал хураалгахаар бэлтгэсэн зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллоор дараах журмаар санал хураалт явуулна:

41.5.1.Байнгын хорооны санал, дүгнэлттэй холбогдуулан дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай тус бүр 3 хүртэл гишүүн үг хэлсэний дараа санал хураалтыг явуулж эхлэх;

41.5.2.шаардлагатай тохиолдолд санал хураалтын үед хуулийн төслийн талаар Байнгын хороо, нам, эвслийн бүлэг, гишүүдээс гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналаа тайлбарлах, зарчмын зөрүүтэй саналтай холбогдуулан хууль санаачлагч, энэ хуулийн 37 дугаар зүйлд заасан ажлын хэсэг тайлбар хийх, энэ хуулийн 39.19, 39.22-т зааснаар уг санал дээр цөөнх болсон гишүүн үг хэлэх;

41.5.3.хуралдаан даргалагч Байнгын хорооны хуралдаанаар олонхын дэмжлэг авсан зарчмын зөрүүтэй саналын томьёолол бүрээр санал хураалт явуулж, хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхын саналаар шийдвэрлэх;

41.5.4.энэ хуулийн 39.22-т заасны дагуу Байнгын хорооны санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналын томьёолол бүрийг танилцуулж, уг зарчмын зөрүүтэй саналаар санал хураалт явуулж, хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхын саналаар шийдвэрлэх;

41.5.5.хуралдаан даргалагч Байнгын хорооны дарга, ажлын хэсгийн ахлагчийн саналаар тухайн зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллоор санал хураалт явуулахгүйгээр уг асуудлыг гүйцээн боловсруулж, хуулийн төслийн холбогдох зүйл, хэсэг, заалттай уялдуулахаар Байнгын хороонд шилжүүлэх.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүн оролцож, 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

10.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 18 дахь заалт буюу 74 дүгээр зүйлийн 74.7 дахь хэсгийн “74.4.2-т заасны дагуу” гэснийг “74.4.2, 74.4.3-т заасан хэлэлцүүлэгт” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтад 20 гишүүн оролцож, 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувийн санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

11.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 21 дэх заалт буюу 82 дугаар зүйлийн 82.3 дахь хэсгийн “Байнгын хорооноос оруулсан саналын томъёоллоор” гэснийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

О.Алтангэрэл гишүүний микрофоныг нээе. Горимын санал.

О.Алтангэрэл: Саяын санал хураалтад төхөөрөмж маань дарагдсангүй. Тэгээд дахин санал хураалгаж өгнө үү?

Б.Жавхлан: Тийм. Баярлалаа. О.Алтангэрэл гишүүний гаргасан саналаар саяын санал хураалтыг хүчингүй болгоё гэсэн томъёоллоор санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтад 20 гишүүн оролцож, 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувийн саналаар О.Алтангэрэл гишүүний гаргасан горимын санал дэмжигдсэн учраас саяын санал хураалт хүчингүй боллоо.

Санал хураалтыг дахин явуулъя. Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүн оролцож, 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

12.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлийн 134.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“134.2.Нэгдсэн болон Байнгын хорооны хуралдаанаар хууль, тогтоолын төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжих эсэх санал хураалт, хуулийн төслийг эцэслэн батлах, тогтоолын төслийг батлах санал хураалт явуулсан бол тухайн хуралдааны товч мэдээллийг Улсын Их Хурлын албан ёсны цахим хуудсанд тухайн өдөр байршуулна.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшин.
Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүнээс 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

13.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 134.3 дахь заалт нэмэх:

“134.3.Энэ хуулийн 134.2-т заасан мэдээлэлд энэ хуульд заасан албан тушаалтныг сонгох, томилох, чөлөөлөх болон цэцийн дүгнэлтийг хүлээн зөвшөөрөх, эс зөвшөөрөх, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн хоригийг хүлээн авах эсэх асуудлаар явуулсан санал хураалт хамаарна.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшин.
Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүнээс 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

14.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлийн 134.3.4 дэх заалтын “санал өгсөн гишүүн бүрийн дэмжсэн, дэмжээгүй саналын тоо” гэснийг “дэмжсэн, дэмжээгүй санал өгсөн гишүүдийн нэр” гэж өөрчилж, 134.3.5 дахь заалтын “техник, хэрэгслээс” гэсний өмнө “энэ хуулийн 10.12-т заасан шалтгаанаар санал хураалтад оролцоогүй,” гэж нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшин.
Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүнээс 13 гишүүн дэмжиж, 65 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

15.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлийн 134.4 дэх хэсгийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтүвшин.
Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүнээс 13 гишүүн дэмжиж, 65 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

16.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 28 дахь заалт буюу 134 дүгээр зүйлийн 134.2 дахь хэсгийн “хэлэлцэх эсэх” гэсний дараа “, анхны” гэж нэмэх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргал. Санал хураалт.
/алх цохив/

Санал хураалтад 20-оос 1 гишүүн дэмжиж, 5 хувиар уг санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

17.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 7 дахь заалт буюу 34¹ дүгээр зүйлийн гарчгийн, 34^{1.1}, 34^{1.3}, 34^{1.4}, 34^{1.5}, 34^{1.6}, 34^{1.8} дахь хэсгийн “хууль зүйн дүгнэлт” гэснийг “хууль зүйн зөвлөмж” гэж, 3 дугаар зүйлийн 12 дахь заалт буюу 35 дугаар зүйлийн 35.4 дэх хэсгийн “хууль зүйн дүгнэлт гаргах бөгөөд дүгнэлтийг” гэснийг “хууль зүйн зөвлөмж гаргах бөгөөд зөвлөмжийг” гэж, 4 дүгээр зүйлийн “дүгнэлт болон төсвийн нөлөөллийн” гэснийг “зөвлөмж болон төсвийн нөлөөллийн” гэж тус тус, “дүгнэлт гаргуулсан” гэснийг “зөвлөмж гаргуулсан” гэж, “дүгнэлт гаргуулах” гэснийг “зөвлөмж гаргуулах” гэж, “дүгнэлтийг” гэснийг “зөвлөмжийг” гэж тус тус өөрчилж, 1 дүгээр зүйлийн 34^{1.6}, 34^{1.8} дахь хэсгийг бүхэлд нь, 4 дүгээр зүйлийн “мөн зүйлийн “39.33.2 дахь заалтын “зөвлөмж” гэснийг “дүгнэлт” гэж,” гэснийг хасах.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн П.Наранбаяр. Санал хураалт.
/алх цохив/

20 гишүүн оролцож, 3 гишүүн дэмжиж, 15 хувиар уг санал дэмжигдсэнгүй.
/алх цохив/

18.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 7 дахь заалт буюу 34¹ дүгээр зүйлийн 34^{1.4} дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“34^{1.4}.Тухайн төсөл болон төсөлтэй холбогдуулан гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналд зардлын тооцоо, улсын төсөвт үзүүлэх нөлөөллийн асуудлаар дүн шинжилгээ хийх бол Засгийн газрын саналыг авч, хууль зүйн дүгнэлт гаргахад мэргэжлийн хараат бус шинжээчийг татан оролцуулж болно.”

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабал. Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүнээс 2 гишүүн дэмжиж, 10 хувиар уг санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлтэй холбоотой санал.

19.Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлийн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсгийн “хүчинтэйд тооцно.” гэсний дараа “Тухайн өдрийн хуралдаан эхлэхэд бүрдсэн ирц санал

хураалт явуулахаас бусад тохиолдолд хүчинтэй хэвээр тооцогдоно.” гэж нэмэхээр тусгасныг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргал.
Санал хураалт. /алх цохив/

Э.Одбаяр гишүүн горимын санал гаргая гэж байна. Э.Одбаяр гишүүний микрофоныг нээж өгнө үү.

Э.Одбаяр: Сая санал хураалтад амжсангүй. Тэгээд саяын санал хураалтыг хүчингүй болгож өгнө үү гэж горимын санал гаргаж байна.

Б.Жавхлан: Баярлалаа. Э.Одбаяр гишүүний гаргасан горимын саналын дагуу саяын санал хураалтыг хүчингүй болгоё гэсэн саналын томьёоллоор санал хураалт. /алх цохив/

20-оос 11 гишүүн дэмжиж, 55 хувийн саналаар өмнөх санал хураалт хүчингүй боллоо.

Тайлбар нь ийм юм шүү. Нэг удаагийн ирцээр дахин дахин бүр хоног дамжаад явах, хуралдаад явах боломж үүсэх гээд байгаа байхгүй юу. Тэрийгээ больж байгаа. Тийм юм байхгүй л гэж байгаа юм. Тийм. Тухайн өдөртөө хамаатай. 19 шүү. Саяынх чинь 19 гэсэн дугаартай.

19.Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлийн Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсгийн “хүчинтэйд тооцно.” гэсний дараа “Тухайн өдрийн хуралдаан эхлэхэд бүрдсэн ирц санал хураалт явуулахаас бусад тохиолдолд хүчинтэй хэвээр тооцогдоно.” гэж нэмэхээр тусгасныг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргал.
Санал хураалт. /алх цохив/

20-оос 12 гишүүн дэмжиж, 60 хувийн саналаар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

20.Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлийн “37 дугаар зүйлийн 37.5 дахь хэсгийн “хууль санаачлагч” гэсний дараа “болон тухайн төслийг хамтран санаачилсны дараа нэрээ татаж авсан гишүүн” гэж” гэснийг хасаж, 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмэх:

“37 дугаар зүйлийн 37.5 дахь хэсэг:

“37.5.Энэ хуулийн 37.1, 37.2, 37.3-т заасан ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд хууль санаачлагч гишүүнийг, гишүүд хамтран санаачилсан бол төлөөлөх нэг

гишүүнийг оролцуулж болно. Хууль санаачлагчийг ажлын хэсгийн ахлагчаар томилохгүй.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-оос 12 гишүүн дэмжиж, 60.0 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

21.Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлийн “хороо болон Өргөдлийн байнгын” гэж” гэсний дараа “95.4 дэх хэсгийн “хэлэлцэж эхэлнэ.” гэсний дараа “Холбогдох Байнгын хороо болон Өргөдлийн байнгын хороо хамтарсан хуралдаанаар энэ хуулийн 95.5-д заасан санал, дүгнэлтийг гаргана.” гэж” гэж нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-оос. 13 гишүүн дэмжиж, 65.0 хувийн саналаар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

22.Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлд “39 дүгээр зүйлийн 39.22 дахь хэсгийн “санал хураалгана.” гэсний дараа ““Энэ хуулийн 39.20-д зааснаас бусад тохиолдолд Байнгын хорооны санал хураалтаар санал нь дэмжигдээгүй цөөнх болсон гишүүн Байнгын хорооны санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлж, нэгдсэн хуралдаанд үг хэлж саналаа тайлбарлан санал хураалгаж болно.” гэж,” гэж нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-оос 12 гишүүн дэмжиж, 60.0 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбоотой санал.

23.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 3 дахь заалт буюу 9 дүгээр зүйлийн 9.11 дэх хэсгийн “гүтгэх” гэсний дараа “доромжилсон үг хэллэг хэрэглэх,” гэж, мөн зүйлийн 7 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.4.1 дэх хэсгийн “гүтгэсэн шинжтэй” гэсний дараа “, доромжилсон үг хэлсэн” гэж тус тус нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтыг түр цуцалъя.

Ажлын хэсгээс тайлбар сонсохоор Ч.Лодойсамбуу гишүүнийг гишүүний микрофоныг нээе.

Ч.Лодойсамбуу: Энэ дээр доромжилсон үг хэллэг гэж жишээлбэл яг юу гэж ойлгох гэж байгаа вэ?

Одоо энэ дээр ингэж байгаа юм л даа. Одоо ингээд хуралдаан даргалагч одоо жишээлбэл би жоохон бараан царайтай байя гэж бодъё. Тэгээд намайг жишээлбэл, хараа, бороо, хүрлийцээд, бүрлийцээд гэж хэлбэл тэгээд хуралдаан даргалагч тэрийг –

- “доромжлол” гэж ойлгох уу,
- “тодорхойлолт” гэж ойлгох уу,
- “шинж тэмдэг” гэж ойлгох уу –

гэдгээс хамаараад энэ доромжилсон гэдэг энэ заалтыг чинь хэрэглэх эсэх нь шийдэгдэх гээд байна л даа.

Тэгэхээр энэ хуучин байснаараа гүтгэх. Гүтгэнэ гэдэг нь баримтыг илтэд гуйвуулна, бодит байдлыг илтэд гуйвуулна, илт худлаа ярина гэсэн үг.

Тэгэхээр энэ хэдүүлээ энэ “доромжлол” гэдгийг өөрсдөө ийм өргөн хүрээтэй агуулгаар нь оруулаад ирвэл сүүлдээ энэ хурал чинь их хэцүү болж эхэлнэ шүү.

Одоо бие биеийгээ одоо жишээлбэл тэнэг гэж хэлж болох уу? Яг улайм цайм тэнэг юм хийгээд байхад. Тэгэнгүүт хэн нэг нь гарч ирээд тэнэг гэж хүнийг доромжиллоо гээд сүүлдээ бүр юм ярьж болохоо болиод ерөөсөө чат руугаа ороод Их Хурал. Ийм нөхцөл байдал руу орчих вий гэж үзэж байгаа юм.

Тэгээд “доромжилсон үг хэллэг” хэрэглэх, “доромжилсон үг хэлсэн” гэж яг ямар утгаар яг юу хүрээ хязгаарыг нь яаж тогтоож энэ хуульд заалт оруулж байгаа вэ? Ажлын хэсэг.

Б.Жавхлан: Ажлын хэсгийн гишүүн, Улсын Их Хурлын гишүүн С.Зулпхар. Микрофоныг нээе.

Ажлын хэсэг дээр үүнийг ярьж байх үед тал талаас саналууд гарсан юм. Тэгээд энэ дээр ажлын хэсэг үүрэг өгөөд судалгаа хийлгүүлсэн.

Тэгээд олон улсын жишиг гэдэг юм уу, эсвэл парламентын засаглалтай улсуудын жишгээр “доромжилсон” болон “гутаасан” үг, хэллэгийн жагсаалт гаргадаг юм байна. Тэгээд энэ дагуу тэр жагсаалыг хэрэглэдэг. Хуралдааныг түүнтэй уялдсан байдлаар шийдвэр гаргаад явдаг байгаа юм.

Тэгэхээр үүнийг ингэж оруулсан зохицуулалт шүү гэж байгаа юм.

Б.Жавхлан: Ажлын хэсгийн гишүүд анхааралтай байгаарай. Улсын Их Хурлын гишүүд санал хураалтдаа анхааралтай. Санал хураалт. /алх цохив/

20-оос 4 гишүүн дэмжиж, 20.0 хувиар уг санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

Гишүүд ээ, өнөөдөр 63 санал байгаа шүү. Одоо хэдүүлээ 24 дээр явж байна. Шуурхай явчихъя.

24.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.9 дэх хэсгийн “нууц санал хураалтыг” гэсний дараах “цахимаар, эсхүл” гэснийг, мөн зүйлийн 10.16 дахь хэсгийг бүхэлд нь хасаж, 10.17 дахь хэсгийн “Нууц санал хураалтыг санал хураах хуудсаар явуулах бол” гэснийг “Нууц санал хураалт явуулахдаа” гэж өөрчлөх. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 1 гишүүн дэмжиж, 5 хувиар уг санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

25.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.9, 10.10, 10.11 дэх хэсгийн “цахимаар” гэснийг “цахим төхөөрөмж ашиглан” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 12 гишүүн дэмжиж, 60.0 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

26.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.12 дахь хэсгийг доор дурдсанаар 10.12, 10.13, 10.14 дэх хэсэг болгон өөрчлөн найруулж, 3 дугаар зүйлийн 5 дахь заалт, 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалтыг хасах:

“10.12.Гишүүн хэлэлцэх асуудал нь өөрийн болон гэр бүлийн гишүүдийн ашгийн төлөөх үйл ажиллагаанд төрөөс санхүүгийн дэмжлэг авах, татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт эдлэхээр бол энэ тухай хуралдааны өмнө хуралдаан даргалагчид бичгээр болон цахим хэлбэрээр урьдчилан мэдэгдэж санал хураалтад оролцохгүй.

10.13.Энэ хуулийн 10.12-т заасан нөхцөл байдал хуралдааны явцад тогтоогдвол гишүүн энэ тухай хуралдаан даргалагчид мэдэгдэж санал хураалтад оролцохгүй.

10.14.Энэ хуулийн 10.12, 10.13-т зааснаар гишүүн санал хураалтад оролцохгүй тохиолдолд хуралдаан даргалагч хуралдааны тэмдэглэлд тусгуулж, тухайн гишүүнийг ашиг сонирхлын зөрчил үүсэх санал хураалтыг дуустал санал хураалтын бүртгэлээс хасна.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13 гишүүн дэмжиж, 65 хувийн саналаар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

27.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “10 дугаар зүйлийн 10.13 дахь хэсгийн “10.11” гэснийг “10.12” гэж,” гэснийг, мөн зүйлийн “10 дугаар зүйлийн

10.11, 10.12, 10.13 дахь хэсгийн дугаарыг “10.12, 10.13, 10.14” гэж,” гэснийг, 2 дугаар зүйлийн “135.3.3 дахь заалтын “саналын тоо” гэсний дараа “, энэ хуулийн 10.10, 10.11-д заасны дагуу санал хураалтад оролцоогүй гишүүний тоо” гэж” гэснийг тус тус хасаж, төслийн 4 дүгээр зүйлийн “энэ хуулийн 10.10, 10.11-д” гэснийг “энэ хуулийн 10.12, 10.13-т” гэж, мөн зүйлийн “саналыг түүний нэрээр” гэснийг “саналыг түүний нэрээр, энэ хуулийн 10.12, 10.13-т заасны дагуу санал хураалтад оролцоогүй гишүүний тоо” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14 гишүүн дэмжиж, 70.0 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

28.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.1, 10.2, 10.3 дахь хэсгийг 10.1, 10.2 дахь хэсэг болгон доор дурдсанаар өөрчлөн найруулж, 10.4 дэх хэсгийн “гишүүдийн олонх” гэснийг “энэ хуулийн 10.1-д заасан тооны гишүүд” гэж өөрчилж, дугаарлалтыг өөрчлөх:

“10.1.Санал хураалт явуулахын өмнө санал хураалтын бүртгэл явуулж танхимд биечлэн ирээгүй гишүүнийг санал хураалтын бүртгэлээс хасна. Дараах тохиолдолд санал хураалт явуулах нөхцөлийг хангасан гэж үзнэ:

10.1.1.Үндсэн хуульд нийт гишүүний олонх ба түүнээс дээш гишүүний саналаар шийдвэрлэхээр заасан бол тухайн санал хураалтад оролцоход шаардлагатай тооны гишүүд биечлэн оролцсон;

10.1.2.энэ хуулийн 10.1.1-д зааснаас бусад тохиолдолд хуралдаанд гишүүдийн олонх биечлэн оролцсон.

10.2.Энэ хуулийн 10.1.1-д заасан тохиолдолд нийт гишүүнээс, бусад тохиолдолд санал хураалтын бүртгэлд бүртгэгдсэн гишүүдээс санал хураалтын дүнг тооцно.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

Дараагийн хоёр санал нь саяын саналтай цуг уншигдаж байж санал хураах юм байна шүү. Гишүүд анхааралтай байгаарай.

29.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “хуралдаанд” гэснийг “санал хураалтад” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Уянгахишиг.

Дараагийн санал. **30.**Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсгийг “Санал хураалтыг цахимаар, биеийн давхцахгүй өгөгдлөөр идэвхжих цахим систем ашиглан хуралдаанаар асуудлыг

хэлэлцэж дуусаад шууд явуулна.” гэж өөрчилж, мөн 10 дугаар зүйлийн 10.3, 10.4, 10.10, 10.13 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Ө.Шижир.

Бүр 3 санал юм байна шүү. **31.**Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн 10 дугаар зүйлийн 10.4 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“10.4.Хуралдааны танхимд гишүүдийн олонх биечлэн ирээгүй болон санал хураалт явуулах үед гишүүн эсэргүүцэх шалтгаантайгаа мэдэгдэлгүй танхимыг орхин гарсны улмаас олонх бүрдэхгүй тохиолдолд санал хураалтыг хойшлуулна.”

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабал.

Тэгэхээр ижил утга агуулгатай 4 саналын томьёолол уншиж танилцууллаа.

Одоо эхнийх нь ажлын хэсгийн санал байгаа. Ажлын хэсгийн саналаар Санал хураалт. /алх цохив/ Гишүүд анхааралтай байгаарай.

Ц.Туваан гишүүн. Байж байгаарай. Тайлбар уу? Горимын санал.

Ц.Туваан: Сая төхөөрөмж ажилласангүй тул саяын санал хураалтыг хүчингүй болгож дахин санал хураалт явуулж өгнө үү.

Ц.Туваан гишүүний гаргасан горимын саналаар саяын санал хураалтыг хүчингүй болгоё гэсэн саналын томьёоллоор санал хураалт. /алх цохив/

Гишүүд анхааралтай байгаарай.

20-оос 14 гишүүн дэмжиж, 70.0 хувийн саналаар саяын санал хураалт хүчингүй боллоо. /алх цохив/

Х.Тэмүүжин гишүүнд тайлбар хэлье гэсэн үү? Гишүүн гишүүн тайлбар хэлье гэж байна.

Х.Тэмүүжин: Би тайлбар хэлээдэхье. Та бүхэн бүгдээрээ л гадагш дотогшоо парламент хөгжсөн улс орнууд руу очиж байгаа, үзэж байгаа.

Парламентын гишүүд ямар ч гаднын гишүүдтэй уулзалттай, дотнын том дарга нартай уулзалттай байсан ч гэсэн хонх дуугараад санал хураалт эхэллээ гэхээр шууд хаяад гардаг.

Уучлаарай гээд л бүгд хаяад гардаг. Яагаад тэгж хаяж гарч байгаа юм бэ гэхээр парламентын гишүүдийн чинь хамгийн чухал үүрэг нь шийдвэр гаргахад оролцох. Шийдвэр гаргах гэдэг бол санал өгөх.

Тийм учраас чуулганы ирц гэдэг бол хуралдаан хүчинтэй байх эсэхийг тодорхойлдог бол санал хураалтын ирц гэдэг бол хэн шийдвэр гаргалтад оролцож байна оролцоогүй гэдгийг тодорхойлоход маш гол үзүүлэлт байдаг.

Тийм учраас манайхан одоо яасан бэ гэхээр зөвхөн чуулганыхаа ирцээр яваад байгаа. Чуулганы ирцээр яваад байгаа учраас хуралдаанд оролцохгүйгээр с одоо өөрөө байхгүй биечлээгүй мөртлөө санал нь болохоор дэмжээгүй гэдэг байдлаар уншигдаад яваад байхаар нөгөө парламентын хамгийн чухал шийдвэр гаргах саналаа өгөх. Гэхдээ саналаа өгөх хэлбэр чинь идэвхтэй хэлбэрээр илрэх гэдэг зарчим алга болчихоод байгаа байхгүй юу. Хамгийн идэвхгүй хэлбэрээр чуулгадаа оролцохгүйгээр тэнд зүгээр хурууны хээ нь өглөө уншигдаад тэгээд санал эсрэг өгсөн байдлаар илэрхийлж гараад байгаа юм.

Тэгэхээр энэ бол бидний хувьд одоо яг энэ байдлаас чинь шалтгаалаад Ерөнхийлөгч бүр тусгайлаад гишүүний эргүүлэн татахтай холбоотой хууль хүртэл өргөн бариад байгаа шүү дээ.

Тийм учраас бид парламентын дотоод дархлаагаа хамгаалахын хувьд ч гэсэн Ерөнхийлөгчид бас хэлэх үгтэй байхын хувьд ч гэсэн одоо бол гишүүн төлөөллөө хэрэгжүүлэхээс гадна шийдвэр гаргалтад оролцож байна гэдгийг парламент өөрөө ийм хэмждэг хэмжүүртэй болсон гэдэг тайлбартай байх ёстойгоосоо гадна иргэдэд ч гэсэн энэ нь өөрөө бас яг энэ хүн шийдвэр гаргалтад оролцдог юм уу, үгүй юу гэдгийг ил тодоор харуулах хамгийн гол ирц чинь энэ.

Тэгэхээр энэ бол –

- манай парламентыг шинэ түвшинд гаргана,
- хариуцлагагүй байдлаар шийдвэр гаргадаг байдлыг багасгана,
- тэгээд маш тодорхой хэлэлцүүлгийн үр дүнд асуудлыг шийдэх боломжтой болно гэсэн үг.

Б.Жавхлан: Х.Тэмүүжин гишүүнд баярлалаа. Ер нь ажлын хэсгийн яригдсан саналтай ер нь ойролцоо ийм тайлбар хэлчихлээ.

Тэгэхээр хуулийн өргөн барьсан төсөл дээр болбол ер нь яг саяын агуулгаар байгаа шүү. Найруулгын хувьд ойлгомжгүй алдаатай найруулга байсан учраас зүгээр дахиж найруулж орж ирсэн юм. Энэ ажлын хэсгийнхийг болбол. Харин ардаас нь орж ирсэн энэ 3 санал болбол яг төсөлд тусгагдсан болон дахин найруулснаас өөрөөр.

Тухайлбал, тэр сүүлийн тэр саналыг Та бүхэн сонссон байх. Тийм ээ. Гишүүн эсэргүүцэх шалтгаантайгаа мэдэгдэлгүй танхимыг орхин гарсны улмаас олонх бүрдэхгүй тохиолдолд санал хураалтыг хойшлуулна гэх мэтчилэн тухайн өдөр ирц хангалттай байх үед санал хураах боломжгүй болох гэх мэт ийм саналууд орж ирсэн учраас ажлын хэсэг дээр үүнийг дахин найруулж тодруулж санал хураалгаж байгаа гэсэн үг. Тийм. Энэ ойлгомжтой байх. Тийм ээ.

Ц.Даваасүрэн гишүүний микрофоныг нээе. Гишүүдийг сонсьё.

Ц.Даваасүрэн: Энэ чухал асуудал. Тэгээд л олонх, цөөнх аль аль талаасаа парламентын ардчилал гээд энэ нэлээн ярих ёстой асуудал. Хүн хурлыг орхиж гарч болно, саналаа өгөхгүй байж болно.

Тэгэхээр би хариуцуулчих талаас нь олон улсын парламентад юу гэж байдаг вэ гэвэл тухайн хэлэлцэж байгаа асуудал бүрд гишүүд бүртгүүлэх ёстой байдаг байхгүй юу. Тухайн хэлэлцэж байгаа асуудал бүрд.

Түүнээс биш саяынх шиг шууд өөрийн дураар нь, өөрийн юугаар нь шийдэж шийдэж болохгүй.

Тэр хүн хуралдаанд оролцоод бүртгүүлэхгүй, ерөөсөө нэг хуралдаан дуусахад бүртгүүлсэн байгаа бол дараачийн хуралдаанд асуудал дээр тэр заавал бүртгүүлэх ёстой. Бүртгүүлэхгүй байгаа бол тэр хүн оролцоогүй гэсэн үг.

Хүн өөрөө бүртгүүлэхгүй байж бас болно. Тэгээд саналаа өгөхгүй байж бас болно. Үүнийг ялгаж салгахгүй бол болохгүй.

Тийм учраас наадах чинь бас нэг жоохон найруулгын юм хийхгүй л бол болохгүй л санагдаад байна.

Б.Жавхлан: Өргөн барьцныгаа уг нь сайжруулсан. Их ойлгомжтой л болж байгаа юм.

Үгүй үгүй яалаа гэж. Үгүй үгүй шүү. Рарин та өөрөө тэр лүү явуулах гээд байна шүү дээ. Үгүй шүү. Одоо үүнийгээ дэмжихгүй бол тэр лүү чинь явах гээд байна. Би бүр микрофоноо асааж байж тодорхой хэлж байна шүү. Ажлын хэсгийн ахлагчийн хувьд.

Санал хураалт явуулчихъя. Гишүүд ээ, үүнийгээ дэмжээд явчихъя. Санал хураалт. /алх цохив/

Санал хураалтад 20 гишүүн оролцож, 13 гишүүн дэмжиж, 65 хувиар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

Гишүүддээ баярлалаа. Энэ аягүй чухал юм байсан шүү. Энэ буруу явсан бол дараа нь засаж чадахгүй хэдэн жил болох байх.

32.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.5 дахь хэсгийн “эхэлснээс хойш” гэсний дараа “санал хураалтын бүртгэлд бүртгэгдсэн гишүүн” гэж нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

33, 34-ийг хамт унших юм байна шүү.

33.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.5 дахь хэсгийн “хойш” гэсний дараа “гишүүн саналаа биечлэн өгөлгүйгээр” гэж нэмэх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Уянгахишиг.

34.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.5 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

10.5.Санал хураалт явуулах үед гишүүн дэмжихгүй саналтай байгаагаа мэдэгдэж танхимыг орхин гарвал “татгалзсан” санал өгснөөр тооцно. “Зөвшөөрсөн” саналыг биечлэн өгнө.”

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабал.

Гишүүд анхааралтай байгаарай. Үндсэн ажлын хэсгийн саналаар. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14 гишүүн дэмжиж, 70.0 хувийн саналаар уг санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

35.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.13 дахь хэсгийн “тухай бүрд” гэсний дараа “нэг цаг ба түүнээс дээш хугацааны өмнө” гэж нэмэх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Уянгахишиг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 1, 5.0 хувиар уг санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

36.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 10.14 дэх хэсгийн “санал хураалтын хонх дуугаргана.” гэснийг “санал хураалтын хонх дуугаргах, эсхүл түүнтэй адилтгах дэвшилтэт технологи ашиглан мэдэгдэнэ.” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 8, 40.0 хувиар уг санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

37.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 7 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.4 дэх хэсгийн “хуралдаанд” гэсний дараа, 8 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийн “дагуу” гэсний дараа “асуулт асуух,” гэж нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

39.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 8 дахь заалт буюу 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийн “гишүүний асуулт асуух, үг хэлэх эрхийг 30 хүртэл хоногоор хасна.” гэснийг “гишүүний зөвлөх, туслах, бие төлөөлөгч-туслахын цалингийн зардлаас бусад гишүүний төсвийн 3 сард оногдох санхүүжилтийг олгохгүй байх шийдвэр гаргана.” гэж өөрчлөх.

Сая энэ 38, 39 ижил саналууд учраас цуг уншихсан шүү. Одоо ингээд нөгөө үндсэн санал буюу 38 буюу ажлын хэсгийн санал. Түрүүн уншсан.

Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувийн саналаар. Дэмжигдлээ. /алх цохив/

40.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 10 дахь заалт буюу 19 дүгээр зүйлийн 19.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“19.1.Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд заасны дагуу Улсын Их Хурлын даргад нэр дэвшүүлнэ.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин.

Энэ чинь юу билээ? Ажлын хэсэг цуг гаргасан юм байна шүү дээ.

Бүгдийг нь унших юм уу? 3 санал унших юм байна шүү. Сая 40-ийг уншихлаа.

41.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 10 дахь заалт буюу 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь хэсгийн “гишүүд асуулт асууж” гэснийг “нэгдсэн хуралдааны хэлэлцүүлэгт гишүүд нэр дэвшигчээс асуулт асууж, хариулт авч, ” гэж, “нийт гишүүдийн” гэснийг “хуралдаанд оролцсон гишүүдийн” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин.

Би бүгдийг нь уншихъя.

42.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “19 дүгээр зүйлийн 19.3 дахь хэсгийн “сонгоход хэлэлцүүлэг явуулахгүй бөгөөд” гэснийг “сонгох нэгдсэн хуралдааны хэлэлцүүлэгт гишүүд нэр дэвшигч болон нэр дэвшүүлсэн нам, эвслийн бүлгээс асуулт асууж, хариулт авч, үг хэлсний дараа” гэж,” гэснийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг.

43.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 10 дахь заалт буюу 19 дүгээр зүйлийг бүхэлд нь хасах.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал, Б.Жавхлан.

Ж.Батжаргал гишүүн тайлбар хэлэх үү? Х.Тэмүүжин гишүүний микрофон. Х.Тэмүүжин гишүүн тайлбар хийх юм уу?

Х.Тэмүүжин: Монгол Улсын Үндсэн хууль дээр Улсын Их Хурлын даргыг хэн нэр дэвшүүлж сонгох вэ гэдэг, яаж сонгох вэ гэдэг зохицуулалт байгаа.

Монгол Улсын Үндсэн хууль дээр Улсын Их Хурлын гишүүд “дотроосоо сонгоно” гэж байгаа юм, “дэвшүүлж сонгоно” гэж байгаа юм.

Тэнд “олонхын бүлэг” гэж үг ерөөсөө байхгүй. Улсын Их Хурлын даргыг.

Ерөнхий сайдыг томилоход нэр дэвшүүлэх эрх бол тухайн сонгуулийн дүнгээр “олонх болсон нам” дэвшүүлж байж. Бүр үг байгаа.

Тэр зохицуулалтыг яг Үндсэн хуулийнх нь агуулгаар бичсэн. Улсын Их Хурлын тухай хууль дээр.

Улсын Их Хурлын тухай хууль дээр Та бүхэн Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийг өөрсдөө санал гаргаад өөрчилчихсэн. Тэгээд эш татаж байгаа учраас Та нарын өөрчилснөөр эш татагдаж байгаа. Энэ өөрөө.

Тэгээд Улсын Их Хурлын даргыг сонгохдоо Үндсэн хууль дээр болон бусад хууль дээр “нийт гишүүдийн олонх” гэж байхгүй байгаа юм. Би “нийт гишүүдийн олонх” гэж бичсэн. Та нар “нийт гишүүдийн олонх биш”. Одоогийнхоороо явъя гэсэн. “Хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхоор” гэж.

Тэгээд хуралдаанд оролцсон гишүүдийнхээ олонхоор гэдэг текстээ энд бичсэн.

- Тэгээд үүнийгээ байлгана гэвэл Та нар байлгана биз.
- Байлгахгүй гэвэл байлгахгүй байна биз.
- Тэр бол Та нарын л сонголт шүү дээ.

Буулт хийгээд хоорондоо тохиръё гээд тохиролцсон. Тэгээд тохиролцсон тохироогоор чинь текстээ бичээд өгсөн. Тэгээд ойлголцлоо гэж бодсон чинь ард нь Б.Жавхлан, Ж.Батжаргал хоёр үүнийгээ бүтнээр нь хасъя гэж оруулж ирсэн.

Тэгэхээр тохиролцоо нь бас өөрчлөгдөж байгаа юм байна гэж би бодоод Улсын Их Хурлын тухай хууль дээрх зарчмын зөрүүтэй, өмнө нь гарсан, өөрөө өргөн барьсан хуулиа хамгаалахаас өөр аргагүй байдалд орчхож байгаа. Ийм л

юм болсон. Тэгээд та хэд өөрсдөө л мэд. Та нар өөрсдийн чинь л асуудал шүү дээ.

Б.Жавхлан: Гишүүд тэгээд одоо санал хураалтаа хийгээд л явъя даа. Тэгээд яаж шийдэх нь вэ? Тийм ээ.

40 дүгээр саналын томъёоллоор санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 8, 40.0 хувиар санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

41. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 6, 32.0 санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

42. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 5, 25-аар санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

Х.Тэмүүжин гишүүний микрофон.

Х.Тэмүүжин: Саяын үйл явдлууд дээр та хэд сургамж аваагүй л байна даа.

Анх Улсын Их Хурлын даргыг сонгох чуулганы хуралдаан дээр энэ 2024 оны Улсын Их Хурлын анхны чуулган дээр би хэлж байсан. Бүр үг авч байгаад.

Улсын Их Хурлын даргаа сонгохдоо асуулт хариултгүй явдаг дэгтэй ямар парламент байсан юм бэ гэж. Энэ сонгогдох гэж байгаа хүнээсээ асуулт асууж, хариулт авч байж сонгодоггүй юм уу. Яг Ардын намын коммунист хурал шиг нэг нөхрийг дарга болгоно гэж оруулж ирэнгүүтээ бүгд чих нь дүлий, ам нь хаалттай, тэгээд 99 хувийн кнопоор намын даргаа сонгодог шиг Улсын Их Хурлын даргыг сонгодог ямар сонин дэг хийчихсэн юм бэ гэж. Одоо тэр дэг ч хэвээрээ үлдлээ шүү дээ.

Б.Жавхлан: 43. Санал хураалт. /алх цохив/

20 гишүүнээс 9 гишүүн дэмжиж, 45 хувиар санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

Ингээд ерөнхийдөө төслөөр үйлдэж байна л гэсэн үг шүү дээ.

44.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмж, 5 дугаар зүйлийн “39.20 дахь хэсгийн “санал дэмжигдээгүйд тооцож тэдгээр” гэснийг,” гэснийг хасах:

“39.20.Төслийн зүйл, хэсэг, заалт тус бүрээр 2 ба түүнээс дээш зарчмын зөрүүтэй саналын томъёолол гарсан тохиолдолд саналуудыг танилцуулсны

дараа ирүүлсэн дарааллын дагуу санал хураалт явуулах бөгөөд хамгийн эхэлж дэмжигдсэн саналаас бусад саналыг санал хураалт явуулахгүйгээр дэмжигдээгүйд тооцож зөвхөн дэмжигдсэн саналыг нэгдсэн хуралдаанд оруулна. Энэ хуулийн 39.9-д заасны дагуу ажлын хэсэг байгуулсан бол ажлын хэсгийн саналаар эхэлж санал хураалт явуулна.”

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабал. Санал хураалт. /алх цохив/

Ажлын хэсэг хуралдлаа гэхэд санал хураалт бол байхгүй шүү дээ. Үгүй үгүй яах вэ. Завсарлага аваад хэдүүлээ зүгээр саналын зөрчилтэй зүйл байхгүй. Зүгээр л санал хураалтууд өмнөхүүдээ дахиж тайлбар сонсоод л нэг сэргэх нь л байна шүү дээ. Тийм үү? Ойлголтуудаа нэг сэргээх л тийм болох нь байна шүү дээ.

Ц.Туваан гишүүний микрофоныг нээе.

Ц.Туваан: Төхөөрөмж ажилласангүй. Тэгээд саяын санал хураалтыг хүчингүй болгож дахин санал хураалт явуулж өгнө үү?

Б.Жавхлан: Ц.Туваан гишүүний гаргасан горимын саналаар сүүлийн санал хураалтыг хүчингүй болгоё гэсэн саналын томъёоллоор санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ. /алх цохив/

Дахин санал хураалт. Гишүүд анхааралтай байгаарай.

20-иос 13, 65.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

45.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмэх:

“1/39 дүгээр зүйлийн 39.21 дэх хэсэг:

“39.21.Энэ хуулийн 39.3, 39.4, 39.5-д заасан Байнгын хороо нь гишүүн, нам эвслийн бүлгээс ирүүлсэн зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллыг нэгбүрчлэн хэлэлцэн санал хураалт явуулж олонхын дэмжлэг авсан санал болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг холбогдох Байнгын хорооны хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг бүлэглэн санал, дүгнэлтийн хамт холбогдох Байнгын хороонд хүргүүлнэ.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

46.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлд “39 дүгээр зүйлийн 39.22 дахь хэсгийн “олонхын санал авсан, аваагүйгээр нь” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг нэгдсэн хуралдаанаар санал хураалгахаар Байнгын хорооны санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг” гэж” гэж, 4 дүгээр зүйлд “63 дугаар зүйлийн 63.11 хэсгийн “, аваагүйгээр нь” гэснийг “болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг нэгдсэн хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг” гэж,” гэж нэмж, 4 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалтад хамаарах “гишүүний гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллыг нэгтгэх” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон холбогдох Байнгын хорооны хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг” гэж өөрчилж, мөн заалтад хамаарах “олонхын дэмжлэг авсан, аваагүйгээр нь нэгдсэн хуралдаанд” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг нэгдсэн хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг бүлэглэн нэгдсэн хуралдаанд” гэж, 71.6 дахь хэсэгт хамаарах “олонхын дэмжлэг авсан, аваагүйгээр нь бүлэглэн томьёолж, зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллыг санал, дүгнэлтийн хамт” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон холбогдох Байнгын хороонд санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тэмдэглүүлсэн олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг санал хураалтын дүнгийн хамт” гэж, 3 дугаар зүйлийн 21 дэх заалт буюу 71 дүгээр зүйлийн 71.9 дэх хэсгийн “олонхын дэмжлэг авсан, аваагүйгээр нь” гэснийг “олонхын дэмжлэг авсан болон санал гаргасан гишүүн, нам, эвслийн бүлэг нэгдсэн хуралдаанаар санал хураалгахаар санал, дүгнэлтэд тусгуулсан олонхын дэмжлэг аваагүй саналыг бүлэглэн” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

47.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “Байнгын хороо дэмжсэн, дэмжээгүйг танилцуулж,” гэсний өмнөх “томьёолол бүрээр” гэснийг “томьёоллыг” гэж өөрчилж, 5 дугаар зүйлийн “39.22 дахь хэсгийн “бүлэглэн” гэснийг”, 4 дүгээр зүйлийн “63 дугаар зүйлийн 63.11 дэх хэсгийн “бүлэглэн, нэгдсэн хуралдаанд оруулна” гэснийг “нэгдсэн хуралдаанд танилцуулж санал хураалгана” гэж,” гэснийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

48.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 25 дахь заалт буюу 88 дугаар зүйлийн 88.2 дахь хэсгийн “Хууль зүйн” гэснийг “Хууль зүй, хүний эрхийн” гэж өөрчилж, төслийн 4 дүгээр зүйлийн “88 дугаар зүйлийн 88.1 дэх хэсгийн,” гэснийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

49.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 25 дахь заалт буюу 88 дугаар зүйлийн 88.3 дахь хэсгийн “7” гэснийг “14” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

50.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 25 дахь заалт буюу “88 дугаар зүйл.Цэцэд хүсэлт гаргах” гэсэн зүйлийн 88.1 дэх хэсгийг, 88.2 дахь хэсгийн “Энэ хуулийн 88.1-д зааснаас бусад” гэснийг, 88.3 дахь хэсгийн “88.1” гэснийг тус тус хасах.

Аль нь дээр. Энэ дээр үү? С.Зулпхар гишүүн санал хураахаас өмнө тайлбар хэлье гэж байна. Гишүүний микрофон.

С.Зулпхар: Энэ саналыг би татаж байна.

51 дэх санал дээр Б.Энхбаяр гишүүний санал орж ирж байгаа. Энэ илүү тодорхой учраас 51 дүгээр саналаар санал хураалгая. Би 50-ийг татаж байна.

Б.Жавхлан: С.Зулпхар гишүүнд баярлалаа. Саналаа татлаа.

51.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 25 дахь заалтын “88 дугаар зүйл.Цэцэд хүсэлт гаргах” гэсэн зүйлийн 88.1 дэх хэсгийн “гуравны нэгээс доошгүй нь” гэснийг “нийт гишүүний олонх” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаяр. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14, 70.0 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

Х.Тэмүүжин гишүүн тайлбар. Микрофоныг нь нээж өгье.

Х.Тэмүүжин: Энэ санал хураалт дээр миний өргөн барьсан хуулийн зүйл, заалттай холбоотой учраас би нэгдсэн чуулган дээр цөөнх болсон гишүүнийхээ үгийг үг хэлнэ шүү. Санал хураалт дээр.

Б.Жавхлан: Болно.

52.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 11 дэх заалт буюу 33 дугаар зүйлийн 33.2 дахь хэсгийн “хэлэлцүүлэг явуулахгүйгээр” гэснийг “зөвхөн

яаралтай хэлэлцүүлэх үндэслэлийн талаар гишүүд асуулт асууж, хариулт авах ба” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Уянгахишиг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 3, 15 хувиар санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

53.Нэгтгэсэн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмж, төслийн 5 дугаар зүйлийн “39 дүгээр зүйлийн 39.19,” гэснийг хасах:

“39.19.Санал хураалтыг энэ хуулийн 37 дугаар зүйлд заасны дагуу байгуулагдсан ажлын хэсгийн саналаар эхэлж явуулна. Энэ хуулийн 39.14-т заасны дагуу ирүүлсэн зарчмын зөрүүтэй саналыг ажлын хэсгийн гишүүдийн олонх дэмжээгүй бол гишүүн, нам эвслийн бүлгийн гаргасан санал гэж танилцуулан санал хураалт явуулна.”

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабал. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 2, 10 хувиар санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

54.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмэх:

“121.2.Сонсгол явуулах сэдэв, зорилго, хамрах хүрээ, он, сар, өдөр, байр, ажиглагчаар бүртгүүлэх журам, хугацаа, бичгээр санал, нотлох мэдээлэл хүлээн авах цахим болон шуудангийн хаяг, холбогдох бусад мэдээллийг Улсын Их Хурлын албан ёсны цахим хуудсанд байршуулж нийтэд мэдээлнэ.”

“121.7.Сонсголд ажиглагчаар оролцох иргэн, хуулийн этгээд /цаашид “оролцогч” гэх/ сонсгол болохоос ажлын 2-оос доошгүй өдрийн өмнө Байнгын хороо, Хянан шалгах түр хороонд бүртгүүлнэ.”

“126.6.Энэ хуулийн 126.5-д заасан нарийвчилсан журмаар шинжээч, оролцогч сонгох, үнэлэх үндэслэл, ажиглагчийг бүртгэх, танхимд нэвтрүүлэх, зөрчилтэй холбоотой харилцааг зохицуулна.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Э.Тэмүүжин. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14, 70.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

55.Нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйлээс “Сонсголд оролцогч нь бүртгүүлэхдээ тухайн асуудлыг дэмжсэн, дэмжээгүй, хөндлөнгийн байр суурийн аль нэгийг тодорхой илэрхийлсэн байна.” гэж гэснийг хасаж, 3 дугаар зүйлийн 121.8 дахь хэсгийн “тогтоох бөгөөд энэ хуулийн 121.2-т заасан байр суурийг

илэрхийлсэн иргэн, хуулийн этгээдийг тэнцвэртэй оролцуулах зарчим баримтална.” Гэснийг “тогтооно.” гэж, 123.1 дэх хэсгийн “хүсэлт гаргасан” гэснийг “энэ хуулийн 121.9-д заасан” гэж, 126.1.4 дэх заалтын “126.1.2, 126.1.3-т” гэснийг “126.1.3-т” гэж, “бичгээр ирсэн санал, хүсэлт, тайлбар, мэдээллийн агуулгыг уншиж танилцуулах” гэснийг “сонсголын асуудалтай холбогдуулан бичгээр ирүүлсэн санал, хүсэлт, баримт, мэдээллийг нэгтгэн танилцуулж, сонсголын тэмдэглэлд тусгах” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14, 70.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

56.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлд 126 дугаар зүйлийн 126.2 дахь хэсэгт “Сонсголд оролцогч, ажиглагч нь сонсгол даргалагч, Улсын Их Хурлын гишүүн, албан хаагч, бусад оролцогчид заналхийлэх, доромжлох, зөвшөөрөлгүйгээр үг хэлэх, тасалдуулах, чанга дуу чимээ гаргах, сонсголын хэвийн ажиллагаанд санаатай саад учруулахыг хориглоно.” гэсэн 2 дахь өгүүлбэр нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65-аар дэмжигдлээ. /алх цохив/

Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлтэй холбоотой санал.

57.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлээс “9.1 дэх хэсгийн “хугацааг хэлэлцүүлгийн үе шат бүрээр Зөвлөл тогтоох ба нэгдсэн хуралдаанд асуулт асуух нийт хугацааг Улсын Их Хуралд авсан суудлын тооны харьцааг харгалзан тухайн нам, эвслийн бүлэгт болон нам, эвслийн бүлэгт харьяалагдаагүй гишүүдэд хувь тэнцүүлэн хуваарилна” гэснийг “болон асуулт асуух хугацааг хэлэлцүүлгийн үе шат бүрээр Зөвлөл тогтооно” гэж,” гэснийг хасаж, 3 дугаар зүйлийн 2 дахь заалт буюу 9.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“9.2.Энэ хуулийн 9.1-д заасан тухайн нам, эвслийн бүлэгт болон нам, эвслийн бүлэгт харьяалагдаагүй гишүүдэд хуваарилагдсан хугацаанд багтаан гишүүд ирцэд бүртгэгдсэн дарааллын дагуу асуулт асууна. Хуралдаан даргалагч нэгдсэн хуралдааны танхимд байгаа гишүүдээс асуулт асуух нэрсийг тухай бүр авна.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14, 70.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

58.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “тус бүр 4 хүртэл гишүүн” гэснийг “нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэхээр Байнгын хорооны санал дүгнэлтэд нэр орсон тус бүр 4 хүртэл гишүүн, нам, эвслийн бүлэг болон Улсын Их Хуралд суудалтай намыг төлөөлөх тус бүр 1 гишүүн” гэж, мөн зүйлийн “тус бүр 3 хүртэл гишүүн” гэснийг “нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэхээр Байнгын хорооны санал дүгнэлтэд нэр орсон тус бүр 3 хүртэл гишүүн, нам, эвслийн бүлэг болон Улсын Их Хуралд суудалтай намыг төлөөлөх тус бүр 1 гишүүн” гэж өөрчилж, үүнтэй холбогдуулан 4 дүгээр зүйлд ““Хуралдаан даргалагч урьдчилан мэдэгдэж,” гэснийг “Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол хуралдаан даргалагч тухай бүр мэдэгдэж,” гэж” гэж нэмж, төслийн 2 дугаар зүйлд “35 дугаар зүйлийн 35.14 дэх хэсгийн “тусгуулж болно” гэсний дараа “Хуулийн төслийн талаарх Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэх тус бүр 4 хүртэл гишүүнийг санал, дүгнэлтэд тусгана. Дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай үг хэлэх гишүүдийн тоо 4-өөс дээш бол ирцэд бүртгэгдсэн дарааллаар шийдвэрлэнэ.” гэж, 39 дүгээр зүйлийн 39.22 дахь хэсгийн “санал хураалгана.” гэсний дараа “Хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг хийсэн талаарх Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэх тус бүр 3 хүртэл гишүүнийг санал, дүгнэлтэд тусгана. Дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай үг хэлэх гишүүдийн тоо 3-аас дээш бол ирцэд бүртгэгдсэн дарааллаар шийдвэрлэнэ.” гэж, 42 дугаар зүйлийн 42.4 дэх хэсгийн “гишүүнд тараана.” гэсний дараа “Танилцуулгад Байнгын хорооны санал дүгнэлтийг дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай нэгдсэн хуралдаанд үг хэлэх тус бүр 3 хүртэл гишүүний нэрийг тусгана. Дэмжсэн, эсрэг байр суурьтай үг хэлэх гишүүдийн тоо 3-аас дээш бол ирцэд бүртгэгдсэн дарааллаар шийдвэрлэнэ.” гэж” гэж тус тус нэмэх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14, 70.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

59.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “9.8 дахь хэсгийн “9.7-д” гэснийг “9.8-д” гэж,” гэснийг “9.8 дахь хэсгийн “энэ хуулийн 9.5.1, 9.6, 9.7-д зааснаас өөр хугацаа заасан бол тусгайлан заасан хугацааг баримтална” гэснийг “энэ хуулиар тусгайлан өөр хугацаа тогтоосон бол 9.5.1, 9.6, 9.8-д заасан хугацаа хамаарахгүй.” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

60.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн “Эрүүл мэнд, нийгмийн бодлогын” гэснийг “Хүний хөгжил, нийгмийн бодлогын” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяа. А.Ариунзаяа гишүүн тайлбар хийх үү? Гуравхан санал хураалт үлдсэн шүү.

А.Ариунзаяа гишүүн нэг микрофоныг нээж өгье. Тайлбар хэлэх ёстой.

А.Ариунзаяа: Харин тийм. Хүний хөгжил, нийгмийн бодлогын байнгын хороо нэрээ би битгий солиосой.

Боловсролын байнгын хороо тусдаа гарч байгаа нь зүйтэй байж болно. Тэр нь тусдаа гараад үйл ажиллагаагаа явуулна биз.

Харин Байнгын хорооны тогтсон асуудлыг байн байн өөрчлөөд байх нь буруу гэж үзэж байгаа. Тэгээд эрүүл мэнд гэж оруулснаараа угаасаа Байнгын хороонд хамаарагдаж байгаа асуудлуудаас нэгийг нь гаргаж ирж байгаа нь би миний хувьд буруу юм гэж үзэж энэхүү саналыг гаргасан.

Улсын Их Хурлын тухай хууль дээр яг энэ асуудал ороод тэгээд санал маань унасан байгаа. Гэхдээ чуулган дээр саналаа дахиж тайлбарлаад, би унасан саналаа тайлбарлаж үг авна шүү, дарга аа, Их Хурлын дарга аа.

Тэгээд тэр саналыг маань босгох боломж байх болов уу гэж харж байгаа. Зүгээр нэг боломж бололцоо цаана нь гарч ирнэ шүү дээ.

Тэр Байнгын хорооны даргаар хэнийг тавих гэж байгаа вэ гэдэг нь өөрөө тусдаа асуудал шүү дээ.

Тэрнийгээ түүгээрээ шийддэг юм байгаа биз. Зүгээр Байнгын хорооны нэрийг өөрчилмөөргүй байна. Хүний хөгжил болбол их чухал гэж бид онцолж Хүний хөгжлийн байнгын хороотой болсон шүү дээ.

Тэгэхээр энэ асуудлыг хэвээр нь үлдээж өгөөч гэж хүсэж байгаа юм.

Би саналаа яг одоо татмааргүй байна. Байнгын хороон дээр унасан саналыг эргэж чуулган дээр яаж босох нь вэ, үгүй юу гэдгийгээ харж байгаад тэгээд нийцүүлье. Тэгэх үү.

Б.Жавхлан: Ч.Ундрам гишүүн үгээ хэлчих хэлчих. Ч.Ундрам гишүүн Ч.Ундрам гишүүний микрофон өгье.

Ч.Ундрам: Ажлын хэсгийн гишүүний хувиар бид ажлын хэсэг дээр бас нэлээн ярилцсан.

Мэдээж А.Ариунзаяа гишүүний саналыг ойлгоод байна. “Хүний хөгжил” гэдэг нэр томьёо нь өөрөө маш чухал юм. Гэвч нөгөө Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спорт чинь өөрөө бас хүний хөгжлийн нэг элементүүд.

Тэгэхээр аль Байнгын хороонд нь, боловсролд нь хүний хөгжил гэж нэр өгөх юм уу, эрүүл мэндэд нь өгөх юм уу гэх мэтчилэн тийм төөрөгдөхөөр байгаа юм. Хэрвээ “хүний хөгжил” гэдэг нэрийг нь үлдээгээд, ганцхан тэр дотроо эрүүл

мэнд, нийгмийн бодлогыг нь яриад бусад хүний хөгжлийн асуудлаа боловсролоор ярихаар чинь нэр томьёоны хувьд төөрөгдсөн гэж үзээд тэгээд хуучнаар нь эрүүл мэнд, нийгмийн бодлого, нөгөө талдаа боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спорт гэвэл арай оновчтой юм болов уу гээд ийм санал ажлын хэсэг дээр яригдсан шүү.

Б.Жавхлан: Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 7, 35 хувиар дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

Нэгтгэсэн төслийн 5 дугаар зүйлтэй холбоотой санал.

61.Нэгтгэсэн төслийн 5 дугаар зүйлээс “9 дүгээр зүйлийн 9.9 дэх хэсгийн “урьдчилан мэдэгдэж,” гэснийг” гэснийг хасаж, үүнтэй холбогдуулан 4 дүгээр зүйлд “9 дүгээр зүйлийн 9.9 дэх хэсгийн “урьдчилан мэдэгдэж” гэснийг “тухай бүр мэдэгдэж” гэж,” гэж нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

62.Нэгтгэсэн төслийн 5 дугаар зүйлд “15 дугаар зүйлийн 15.3 дахь хэсгийн “гишүүний үг хэлэх эрхийг хасаж” гэж” гэж нэмэх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Уянгахишиг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 3, 15 хувиар дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

63.Төсөлд зүйл, хэсэг, заалт хасах, нэмэх саналтай уялдуулан холбогдох зүйл, хэсэг, заалтын дугаарлалт болон тэдгээрийн эшлэлийг нийцүүлэн өөрчлөх, төслийн үг хэллэг, дэс дараалал, нэр томьёог жигдлэх засварыг хийх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Дэмжье. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

Найруулгын санал.

1.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 7 дахь заалт буюу 34¹ дүгээр зүйлийн 34¹.3.3 дахь заалтын “холбогдуулан” гэсний дараах “хууль” гэснийг “хууль, тогтоол” гэж, “шаардлагатай” гэсний дараах “хууль,” гэснийг хууль, тогтоол, тэдгээрийн” гэж, 34¹.3.4 дэх заалтын “хуулийн” гэснийг “хууль, тогтоолын” гэж, 3 дугаар зүйлийн 19 дэх заалт буюу 71.5 дахь хэсгийн “бүсийн” гэснийг “бүс дэх” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 11, 55 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Олон улсын гэрээний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 2 дугаар зүйл дээр санал асуулттай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй болно.

Олон улсын гэрээний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл 1 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй болно. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 2 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй. /алх цохив/

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын шүүхийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 2 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй. /алх цохив/

Монгол Улсын шүүхийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Үндсэн хуулийн цэцэд маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн **1 дүгээр зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүн байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн **2 дугаар зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Үндсэн хуулийн цэцэд маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл дээр ажлын хэсгийн нэг санал байгаа юм байна. Нэг санал хураалттай л гэсэн үг.

1.Хуулийн төслийг хууль санаачлагчид нь буцаах. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг чуулганы нэгдсэн хуралдаанд Улсын Их Хурлын гишүүн Ч.Ундрам танилцуулна.

Дараагийн асуудалд оръё.

Дөрөв.Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд /Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, Х.Тэмүүжин нарын гишүүд өргөн мэдүүлсэн, нэгтгэсэн төсөл, анхны хэлэлцүүлэг/

Дөрөв.Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ нарын 12, Х.Тэмүүжин нарын 15 гишүүд өргөн мэдүүлсэн хуулийн нэгтгэсэн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг хийж эхэлье.

Ажлын хэсгийн танилцуулгыг уншиж танилцуулъя.

Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүжин нарын 17 гишүүнээс 2025 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ нарын 12 гишүүнээс 2026 оны 05 дугаар сарын 13-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэг хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39 дүгээр зүйлийн 39.26-д заасныг үндэслэн хуулийн төслүүдийг нэгтгэсэн болно.

Монгол Улсын Их Хурлын даргын 2026 оны 05 дугаар сарын 29-ний өдрийн 230 дугаар захирамжаар Байнгын хорооны болон чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх, бэлтгэл хангах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Улсын Их Хурлын гишүүн Төрийн байгуулалтын Байнгын хорооны дарга Б.Жавхлан миний бие ахалж, гишүүдэд Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Баатархүү, Б.Батбаатар, Ж.Ганбаатар, Д.Ганмаа, Ц.Даваасүрэн, Б.Жаргалан, С.Зулпхар, Н.Наранбаатар, Э.Одбаяр, А.Ундраа, Ч.Ундрам, Г.Уянгахишиг, Ө.Шижир, Л.Энх-Амгалан нарын бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулсан.

Ажлын хэсэг 2026 оны 06 дугаар сарын 10, 11, 15, 10 дугаар сарын 06, 14-ний өдрүүдэд хуралдаж, хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргал, Б.Жаргалан, Б.Батбаатар, А.Ариунзаяа, Б.Заяабал, Х.Тэмүүжин нараас ирүүлсэн болон ажлын хэсгээс бэлтгэсэн нийт 21 зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллыг нэг бүрчлэн хэлэлцэж, санал хураалт явуулж Та бүхэнд хүргүүлсэн болно.

Байнгын хорооны эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай нэгтгэсэн хуулийн төслийг Байнгын хорооны анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгэсэн талаарх ажлын хэсгийн зарчмын зөрүүтэй саналуудыг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

Хуулийн төслүүдийг зүйл бүрээр хэлэлцэнэ.

Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийн **1 дүгээр зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Нэг.Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбоотой саналууд.

1.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалт буюу 6 дугаар зүйлийн 6.2, 6.3 дахь хэсгийг тус тус хасах.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргал. Санал хураалт. /алх цохив/

Гишүүд уучлаарай. Санал хураалтдаа бэлтгээд төхөөрөмжөө идэвхжүүлнэ үү. Гишүүд анхааралтай байгаарай. Гишүүд бэлэн болжээ. Дахиад уншихъя.

Төслийн 1 дүгээр зүйлтэй холбоотой саналууд.

1.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалт буюу 6 дугаар зүйлийн 6.2, 6.3 дахь хэсгийг тус тус хасах.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баасанжаргал. Санал хураалт. /алх цохив/

2.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалт буюу 32 дугаар зүйлийн 32.12 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жавхлан, Ц.Баатархүү, Б.Батбаатар, Ж.Ганбаатар, Д.Ганмаа, Ц.Даваасүрэн, Б.Жаргалан, С.Зулпхар, Н.Наранбаатар, Э.Одбаяр, А.Ундраа, Ч.Ундрэм, Г.Уянгахишиг, Ө.Шижир, Л.Энх-Амгалан. Цаашид “Ажлын хэсэг” гэх.

Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 6, 30 хувиар санал дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

3.Нэгтгэсэн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалт буюу 32 дугаар зүйлийн 32.13 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

Гишүүд анхаарал тавиарай. 1 дэх нь дууслаа.

Хуулийн нэгтгэсэн төслийн 2 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй байна. /алх цохив/

Хуулийн нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Хоёр.Төслийн 3 дугаар зүйлтэй холбоотой саналууд.

4.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 2 дахь заалт буюу 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах.

“8.4.Нам, эвслийн бүлэг, эсхүл Улсын Их Хуралд суудал бүхий нам цаглаварт тусгуулах саналаа Төрийн байгуулалтын байнгын хороонд хүргүүлж болно.”

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Батбаатар. Санал хураалт.
/алх цохив/

20-иос 1, 5 хувийн саналаар дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

5.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 3 дахь заалт буюу 8 дугаар зүйлийн 8.7 дахь хэсгийн “тайлан, илтгэл, мэдээллийг тусгахдаа” гэснийг хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

6.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 8 дахь заалт буюу 13 дугаар зүйлийн 13.4.2 дахь заалтын “шалтгаан, үр дагаврын” гэснийг “дүн” гэж, мөн зүйлийн 13.6 дахь хэсгийн “шалтгаан, үр дагаврын” гэснийг “энэ хуулийн 13.4.1-д заасан” гэж өөрчилж, мөн зүйлийн 13.4.1 дэх заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах;

“13.4.1.Тамгын газар энэ хуулийн 13.3-т заасны дагуу ирүүлсэн үнэлгээний тайлан болон үнэлгээний ажлын нэгдсэн дүнд үндэслэн холбогдох байгууллагын үнэлгээ хийх үүргээ гүйцэтгэсэн байдал, үнэлгээний тайлан, ажлын чанар, үнэлгээний тайланд дурдсан нийтлэг асуудлын талаар дүн шинжилгээ хийх;”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 дэмжигдлээ. /алх цохив/

7.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 9 дэх заалт буюу 16 дугаар зүйлийн 16.8.2 дахь заалтын “талаар холбогдох Байнгын хороо, Тамгын газарт” гэснийг, мөн зүйлийн 16.9 дэх хэсгийн “хяналтаас хасах санал гаргах,” гэснийг тус тус хасах.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяа. Санал хураалт.
/алх цохив/

20-иос 11, 55.0 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

8.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 12 дахь заалт буюу 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсгийн “Мөнгөний бодлогын хорооны” гэсний дараа “орон

тооны бус” гэж нэмж, “Үндэсний статистикийн хорооны зөвлөлийн гишүүн” гэснийг хасаж доор дурдсан агуулгатай 30.2 дахь хэсэг нэмэх:

“30.2.Хуульд тусгайлан заасны дагуу эрх бүхий байгууллагын хяналт, оролцоог хангах үүднээс албан тушаалын эрхлэх асуудлын чиг үүргийн дагуу томилогдож байгаа албан тушаалтанд нэр дэвшигчийн сонголт явуулахгүй. Томилох тухай Улсын Их Хурлын тогтоолд эрх бүхий байгууллага дахь албан тушаалын нэрийг бичнэ.”

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабал. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 5, 25-аар дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

9.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 12 дахь заалт буюу 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсгийн “Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн” гэсний өмнө “Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн гишүүн, Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн гишүүн,” гэж нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 11, 55.0 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

10.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 20 дахь заалт буюу 44 дүгээр зүйлийн 44.3.4 дэх заалтын “Гэрчээс” гэсний дараа “гишүүний” гэж нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

11.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 23 дахь заалт буюу 56 дугаар зүйлийн 56.1 дэх хэсгийг хасаж, мөн зүйлийн 24 дэх заалт буюу 56 дугаар зүйл 56.1 дэх хэсгийн “улсын төсвөөс” гэснийг “Улсын Их Хурлын төсөвт тусган” гэж, мөн зүйлийн 25 дахь заалт буюу 56 дугаар зүйлийн 56.3 дахь хэсгийн “үйл ажиллагааны” гэснийг “тусгай шалгах үйл ажиллагаатай холбоотой” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин. Ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

12.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн 33.5 дахь хэсгийн “цөөнхийн төлөөлөл” гэсний дараа “болон Улсын Их Хуралд суудалтай бөгөөд нам, эвслийн бүлэг байгуулаагүй нам, эвслийн төлөөлөл болох гишүүнийг” гэж нэмэх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

13.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 3 дахь заалт буюу 13 дугаар зүйлийн 13.3, 13.4 дэх хэсгийн “, Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг” гэснийг “бусад” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14, 70.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

Гурав.Төслийн 4 дүгээр зүйлтэй холбоотой саналууд.

14.Нэгтгэсэн төслийн 4 дүгээр зүйлийн 33.5 дахь хэсгийн “гишүүдийнхээ нэрийг холбогдох Байнгын хороонд хүргүүлнэ.” гэсний дараа “Түр хороо байгуулагдсанаас хойш бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулахгүй.” гэж нэмэх.

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабал. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 10, 50 хувиар дэмжигдсэнгүй. /алх цохив/

Найруулгын санал.

15.Нэгтгэсэн төслийн 3 дугаар зүйлийн 8 дахь заалт буюу 16 дугаар зүйлийн 16.4 дэх хэсгийн “бөгөөд” гэсний дараа “Засгийн газар” гэж, 10 дахь заалт буюу 20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсгийн “үнэлгээний” гэсний дараа “тайлангийн” гэж, 20.5 дахь хэсгийн “Засгийн газар,” гэсний дараа “төрийн холбогдох бусад байгууллага” гэж нэмж, 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалт буюу 7 дугаар зүйлийн 7.9 дэх хэсгийн, 3 дугаар зүйлийн 5 дахь заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “биелэлтийг” гэснийг “хэрэгжилтийг” гэж, мөн зүйлийн 9 дэх заалтын 16 дугаар зүйлийн 16.9 дэх хэсгийн “журмыг” гэснийг “журам, аргачлалыг” гэж, 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 9.1 дэх хэсгийн “биелэлтэд” гэснийг “хэрэгжилтэд” гэж, мөн зүйлийн 8 дахь заалт буюу 13 дугаар зүйлийн 13.4.3 дахь заалтын “хаахаас” гэснийг “завсарлахаас” гэж, мөн зүйлийн 10 дахь заалт буюу 17 дугаар зүйлийн 17.1.3 дахь заалтын, мөн заалтын 18 дугаар зүйлийн 18.1.2 дахь заалтын “бичгийн” гэснийг “бичигт тусгасан зорилтын” гэж, өөрчилж, мөн зүйлийн 4 дэх заалт буюу 9 дүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсгийн “шаардлагатай гэж үзвэл” гэснийг, мөн зүйлийн 8 дахь заалт буюу 13 дугаар зүйлийн 13.6 дахь хэсгийн, мөн зүйлийн 9 дэх заалт буюу 16 дугаар зүйлийн 16.9 дэх хэсгийн болон 10 дахь заалт буюу 20 дугаар зүйлийн 20.9 дэх хэсгийн “Ерөнхий нарийн бичгийн” гэснийг, мөн зүйлийн 5 дахь заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “тус тус” гэснийг, мөн заалтын 10.4, 10.5 дахь хэсгийн “10.1,” гэснийг, мөн зүйлийн 9 дэх заалт буюу 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийн “буюу” гэснийг, мөн заалтын 16.9 дэх хэсгийн “хяналтаас” гэснийг, мөн зүйлийн 10 дахь заалт буюу 17 дугаар

зүйлийн 17.1 дэх хэсгийн “хэлэлцэхдээ” гэснийг, 20 дугаар зүйлийн 20.4 дэх хэсгийн “20.7” болон “тайланд тулгуурлан” гэснийг, мөн зүйлийн 20.5 дахь хэсгийн “түүний” гэснийг, мөн зүйлийн 17 дахь заалт буюу 35 дугаар зүйлийн 35.4 дэх хэсгийн “түр хорооны төсөв батлах,” гэснийг тус тус хасах.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14, 70.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

Хуулийн нэгтгэсэн төслийн 5 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй. /алх цохив/

Хуулийн нэгтгэсэн төслийн 6 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хуулийн нэгтгэсэн төслийн 7 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

7 дугаар зүйлтэй холбоотой дараах саналын томъёоллоор зарчмын зөрүүтэй санал ирүүлсэн байна. Гишүүдээс.

15.Нэгтгэсэн төслийн 7 дугаар зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“7.дугаар зүйл.Энэ хуулийг Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14, 70.0 хувиар санал дэмжигдлээ. /алх цохив/

Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хоёр.Хамт өргөн мэдүүлсэн Прокурорын тухай хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй болно. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 2 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу?
Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Прокурорын тухай хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 2 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу?
Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн аудитын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 2 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу?
Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 3 дугаар зүйл дээр санал, асуулттай гишүүд байна уу?
Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Төрийн аудитын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Хууль тогтоомжийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу?
Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал. Нэг санал байгаа юм байна шүү. Уншиж танилцуулъя.

16.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалтын 47 дугаар зүйлийн гарчгийн “хэрэгжилтийн үр дагаварт үнэлгээ хийх байгууллага” гэснийг “хэрэгжилтийг зохион байгуулах нийтлэг арга хэмжээ” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 14, 70.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

Хуулийн төслийн **2 дугаар зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн **3 дугаар зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хууль тогтоомжийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн **1 дүгээр зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн **2 дугаар зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүн байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй. /алх цохив/

Хуулийн төслийн **3 дугаар зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй болно. /алх цохив/

Хуулийн төслийн **4 дүгээр зүйл** дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гаргаагүй болно. /алх цохив/

Хуулийн төслийн 5 дугаар зүйл дээр асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй санал гараагүй. /алх цохив/

Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн түүний удирдлагын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Хамт өргөн мэдүүлсэн “Хууль хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөлтэй холбогдуулан асуулт, саналтай гишүүд байна уу? Алга байна. /алх цохив/

Ажлын хэсгийн гишүүдээс санал байгаа юм байна.

17.Тогтоолын төслийн 1 дэх заалтын 2 дахь дэд заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“2/эрх зүйн мэдээллийн нэгдсэн системд хууль тогтоомжийг байнгын үйлчлэлтэй, нэг удаагийн үйлчлэлтэй, хууль дагаж мөрдөх журмын тухай, хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай гэсэн ангиллаар ангилж байршуулах боломжийг бүрдүүлэх;”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65-аар дэмжигдлээ. /алх цохив/

18.Тогтоолын төслийн 1 дэх заалтад доор дурдсан агуулгатай дэд заалт нэмэх:

“6/Эрх зүйн мэдээллийн нэгдсэн сан дахь хууль тогтоомжид оруулсан өөрчлөлтийг цахим хуудаст хавсралтаар оруулсан /ворд/ хувилбарт бүрэн тусгаж сангийн хэвийн ажиллагааг шуурхай хангах;”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

19.Тогтоолын төслийн 1 дэх заалтын 2 дахь дэд заалтын “хаврын” гэснийг “намрын” гэж, мөн заалтын 5 дахь дэд заалтын “2026 оны намрын” гэснийг “2027 оны хаврын” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65-аар дэмжигдлээ. /алх цохив/

20.Төслийн 1 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 2, 3, 8, 9 дэх дэд заалт нэмэх.

“2/Хэрэгжээгүй, хэрэгжилт удаашралтай, бүрэн тайлагнаагүй, тайлагнаагүй гэж танилцуулсан үүрэг, чиглэл болгосон Улсын Их Хурлын шийдвэр, түүний тодорхой заалтын хэрэгжилтэд давтан хяналт шалгалт явуулж, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, хэрэгжээгүй шалтгаан, нөхцөлийг тогтоож, буруутай албан тушаалтанд хуульд заасан холбогдох хариуцлагын арга хэмжээ авч 2027 оны хаврын ээлжит чуулганы хугацаанд багтаан Улсын Их Хуралд танилцуулахыг Засгийн газар, Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг байгууллагад үүрэг болгосугай;

3/Цаашид хэрэгжилтэд нь хяналт тавих шаардлагатай хууль, тогтоолын хэрэгжилтийн тайланг Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд заасан хугацаанд үнэн зөв, бүрэн гүйцэт ирүүлэхийг Засгийн газар, Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг байгууллагад үүрэг болгосугай;

8/Монгол Улсын Их Хурлын Байнгын хороодын нэр өөрчлөгдсөнтэй холбогдуулан хуульд байгаа Улсын Их Хурлын Байнгын хороодын нэрийг нийцүүлсэн хуулийн төслийг Монгол Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

9/Төрийн улс төрийн албан тушаалд ажилласан хугацааг төрийн захиргааны албан тушаалын зохих ангилалд ажилласан хугацааг 1 жил болгон дүйцүүлэн тооцох асуудлыг судлан үзэн шийдвэрлэхийг төрийн албаны төв байгууллага болон Засгийн газарт чиглэл болгосугай.”

Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяа. Ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 12, 60.0 дэмжигдлээ. /алх цохив/

21.Төслийн талаарх зарчмын зөрүүтэй саналын томъёолол дэмжигдсэнтэй холбогдуулан төслийн бүтэц, нэр томъёо, хэл найруулга, дэс дараалал, зүйл, заалтын дугаар, эшлэлийг нийцүүлж өөрчлөх.

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

22.Тогтоолын төслийн 3 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“3.Энэ тогтоолыг Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.”

Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. /алх цохив/

20-иос 13, 65.0 хувиар дэмжигдлээ. /алх цохив/

Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн нэгтгэсэн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүдийг зүйл бүрээр хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг чуулганы нэгдсэн хуралдаанд Улсын Их Хурлын гишүүн Ө.Шижир танилцуулна.

Байнгын хороодын гишүүдэд баярлалаа.

Өнөөдрийн Байнгын хорооноор хэлэлцүүлэх асуудлууд хэлэлцэж дууслаа. /алх цохив/

Өнөөдрийн хуралдаанд идэвхтэй оролцсон гишүүддээ талархал илэрхийлье.

Хуралдаан 2 цаг 39 минут үргэлжилж, 17 цаг 11 минутад өндөрлөв.

**БИЧЛЭГЭЭС ХУРАЛДААНЫ
ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТЭМДЭГЛЭЛ БУУЛГАЖ,
ХЯНАСАН: ШИНЖЭЭЧ**

ЦАЛТАН-ОД